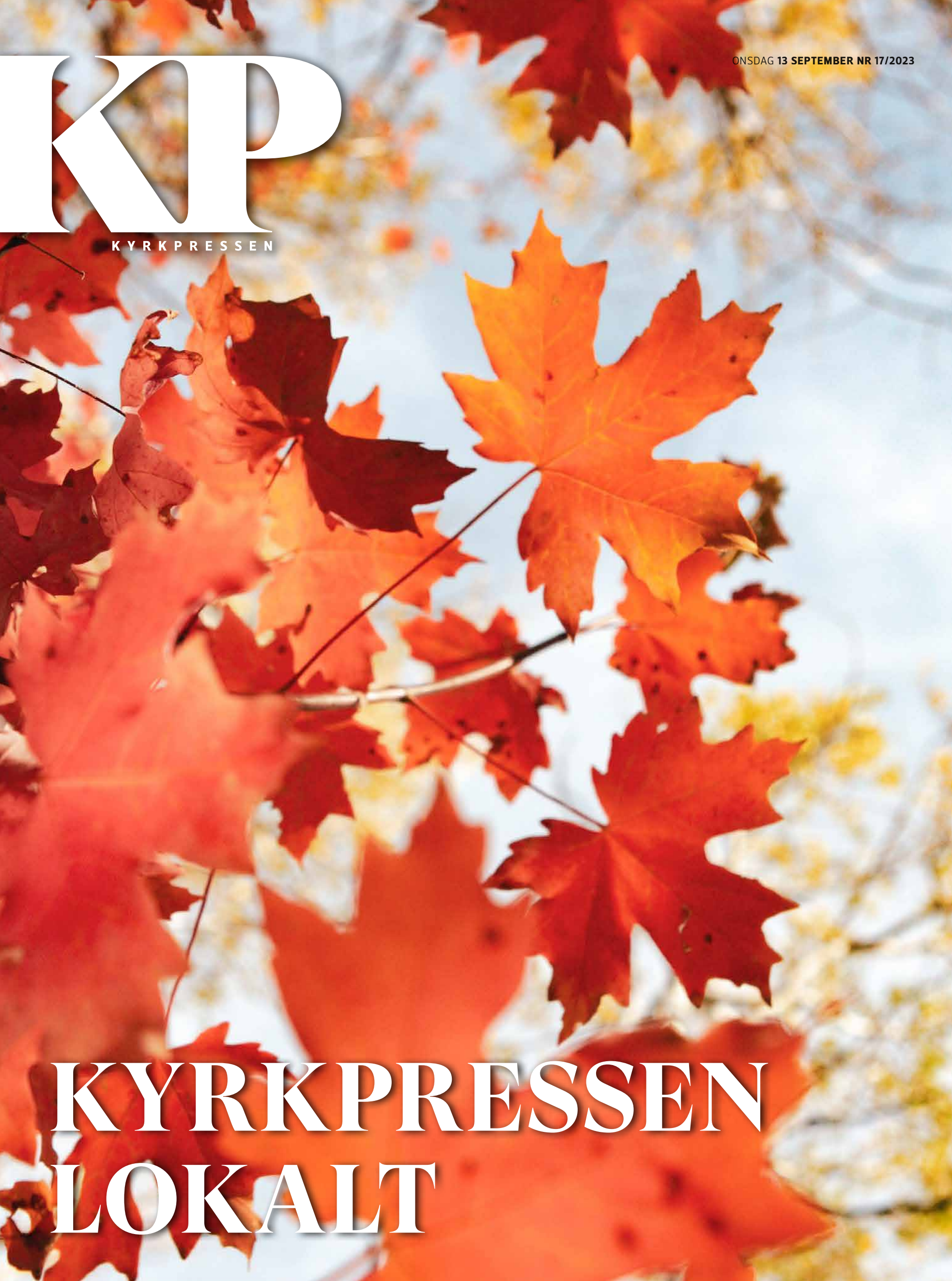

KP

KYRKPRESSEN

ONSDAG 13 SEPTEMBER NR 17/2023

KYRKPRESSEN LOKALT

KYRKPRESSEN LOKALT

Här hittar du artiklar från de olika regionerna i Svenskfinland samt församlingarnas annonsering.

Helsingfors	sid 3
Borgå – Sibbo – Vanda	sid 7
Åboland-Åland	sid 11
Sydösterbotten	sid 15
Korsholm	sid 19
Pedersöre	sid 23
Mellersta Nyland	sid 27

Lokalsidorna för församlingarna i Helsingfors utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

En enorm soffa

KOLUMN
Hanna Rosqvist
jobbar som
modersmåls lärare
i ett gymnasium
i huvudstads-
regionen.

MITT UNDER brinnande corona flyttade min rumskompis ut och lämnade mig kvar med en deprimerande stor lägenhet som gapade tom. Soffan tog hon med sig, vilket lämnade kvar ett stort hål i vardagsrummet. Eftersom jag jobbade hemifrån (tänk att vi alla gjorde det!) behövde jag verkligen en ny soffa. Och en ny rumskamrat.

MEN DET visade sig att potentiella nya rumskamrater inte växte på träd. Alla mina förfrågningar slutade förr eller senare i ett nej. Så där satt jag, eller snarare stod jag, i min stora lägenhet. Det är först nu efteråt som jag inser hur ensam jag faktiskt blev.

ENSAM ELLER inte, en soffa behövde jag hursomhelst. Det logiska skulle ju ha varit

att köpa första bästa billiga tvåpersonerssoffa på IKEA och nöja sig med det. Men nej. Jag bad mycket under den här perioden i mitt liv och upplevde på något sätt att Gud sa till mig att köpa en jättestor soffa. Det förvånade mig lite att Gud brydde sig om min inredning. Men jag lydde.

Det var fullständigt huvudlöst att köpa en 10–12 personerssoffa mitt under coronapandemins värsta tid, då ingen träffade någon och jag nästan alltid var ensam i min lägenhet. Därtill skulle jag antagligen bli tvungen att flytta till en mindre lägenhet för att få lägre hyra. Men hem klickade jag en grå de-

signersoffa med plats för fler människor än det då var tillåtet att träffa.

DET KÄNDES dumdrigtigt då, men med facit på hand vet jag att det var ett smart drag. Ungefär en månad senare började jag och två andra kompisar prata om att starta ett kollektiv och kort efter det gick flyttlassen från Munkshöjden till Fiskehamnen. Soffan följde givetvis med och i ett kollektiv med fyra sociala tjejer var min soffa nästan aldrig tom. Soffan blev knutpunkten i hemmet och fick vara scenen för allt från roliga fester till djupa samtal mitt i natten. Ensamheten som jag hade känt var ett minne blott.

GUD VISSTE att jag behövde gemenskap så han fyllde mitt liv med en strid ström människor, som aldrig sinade. Jag är glad att jag vågade lita på Gud trots att det då verkade som ett korkat beslut. Ibland kan något så vardagligt som ett soffinköp vara bevis på Guds stora omsorg om oss.

»Jag är glad att jag vågade lita på Gud trots att det då verkade som ett korkat beslut.«

Hallå där Patricia Högnabba!

Hon är ny kyrkoherde i Matteus, Helsingfors minsta församling, men känd för bland annat sitt progressiva ungdomsarbete.

– **FÖRMIG** är Matteus en församling som värnar om kristendomens budskap men som också vågar pröva på nya former att paketera det i. Jag ser fram emot att tillsammans med mina fantastiska kollegor, församlingens frivilliga, hjälpisar och församlingsbor få fortsätta söka nya former för kyrkan att vara relevant i helsingforsarnas vardag.

Varifrån får du inspiration och krafter att ständigt förnya och utveckla församlingsarbetet?

– Utveckling är en förutsättning för att jag ska orka jobba vidare. Det är också kyrkans uppdrag att vara relevant och ständigt våga tolka och förnya budskapet så att det blir förståeligt för människorna i den tid vi lever i.

TEXT OCH FOTO: NINA ÖSTERHOLM

Matteus församling

Andligt liv

Mässor: Varje söndag kl. 10 i Matteuskyrkan.

Kvällsmässa: 17.9 kl. 18. Talare: Anna Korkman-Lopes. Kvällste efter kvällsmässan. Obs! Ingen mässa kl. 10 den 17.9.

MU-mässa: (MatteusUngdom): Onsdagar kl. 17:30 + kyrkfika.

Molnet: Ett tillfälle för bön tors 28.9 kl. 18-19.15 i Brasrummet. Tillsammans delar vi det som vi är tacksamma för och det som tynger oss. Kontakt: Mia Westerling, tfn 045 341 8441.

Barn, ungdom och familj

Musiklek med familjecafé: Tisdagar. Klapp & klang kl. 10 (för 1-4-åringar) och Gung & sjung kl. 11 (för 0-1-åringar) i Matteuskyrkan. Mera info: daniela.stromsholm@evl.fi, 050-5967769.

TWENTISDAG FÖR ÅK 3-7: Tisdagar kl. 14-17 i Matteuskyrkan. Mellanmål, pingis, tv-spel, pyssel m.m. Popkör kl. 15:30-16:15. Mera info: catarina.barlund-palm@evl.fi, tfn 050-380 3936.

Öppet hus för ungdomar: onsdagar från kl. 15. MU-mässa kl. 17:30. Följ oss på IG @matteusungdom för mer info om hjälpledarutbildningar, läger, resor och anmälningar.

Matteus barnkör och pysselklubben i skolorna på Matteus församlings område, på eftistid. Mera info om pyssel av Catarina och gällande kören av Daniela.

Föda utan rädsla-kurs: 1.10.2023 kl.14-18 i Matteuskyrkan. Mera info på hemsidan.

Musik

Matteus kyrkokör sjunger de gamla klassiska kyrkomusikverken och även nyare musik från vår egen tid. Tisdagar kl. 18.30 i Matteuskyrkan. Körledare: kantor Niels Burgmann, niels.burgmann@evl.fi, (09) 2340 7326.

Vår Ton är kören för dig som aldrig vågat sjunga i kör men ändå skulle vilja försöka. Visor, kanon och schlager onsdagar mellan 15.30-16.30 tillsammans med kantor Niels Burgmann: 050-566 9418 eller niels.burgmann@evl.fi.

Popkören riktar sig till barn i årskurserna 4-7 och övar tisdagar i Matteuskyrkan. Tisdagar kl. 15.30-16.15. Matteus barnkör startar i skolorna på Matteus församlings område, på eftistid. Körledare: Daniela Strömsholm, daniela.stromsholm@evl.fi, 050-5967769.

Nya sångare välkomna i alla körer!

Gemenskap

Matteuslördag: 30.9 kl. 10-13, musiklek 10-10:30, pyssel för barn. Samvaro och servering för vuxna. Alla åldrar välkomna, med eller utan barn. Ingen förhandsanmälan behövs.

Stickklubben: 21.9 kl. 11-13, träffas jämna veckor i Matteuskyrkans utrymmen. Kontakt: Carita Riitakorpi 050-380 3986.

Bokklubben Bokmalarna: Bokmalarna läser och samtalar utgående från en på förhand vald bok, var tredje måndag kl. 14-15.30 i Matteussalen. Höstens datum: 25.9, 16.10, 6.11, 27.11 och 18.12. Mera info från kansliet.

Följ oss på Facebook och Instagram för våra senaste uppdateringarna samt bilder och gemenskap i vardagen @matteus-forsamling.

Behöver du hjälp eller stöd?

Du kan alltid kontakta församlingens anställda och diakoniarbetarna om du behöver hjälp eller stöd i vardagen eller bara någon att tala med. Kontakta diakoniarbetare Carita Riitakorpi 050-380 3986.

MATTEUS FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Kansliet: För tillfället är det fysiska kansliet stängt. Telefontid tis o tor 10-14, tfn (09) 2340 7300,

matteus.fors@evl.fi.

Lokaler: Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3 (Matteussalen vän. 1).

Johannes församling

Gudstjänster

Söndag 17.9, högmässa: kl 10 i S:t Jacobs kyrka.

Söndag 17.9, högmässa: kl 12 i Johanneskyrkan.

Söndag 17.9, mässa: kl 15 i Folkhälsans seniorhus, Brunakärr.

Tisdag 19.9, middagsbön: kl 12 i Johanneskyrkan.

Tisdag 19.9, andakt: kl 17.30 i seniorhuset på Drumsö.

Missa inte! Onsdag 20.9, middagsbön: kl 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 20.9, veckomässa: kl 18 i Johanneskyrkan.

Söndag 24.9, högmässa: kl 10 i S:t Jacobs kyrka.

Söndag 24.9, högmässa: kl 12 i Johanneskyrkan. Tomas vokalensemble medverkar. Sopplunch i Högbergssalen efter mässan.

Tisdag 26.9, middagsbön: kl 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 27.9, middagsbön: kl 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 27.9, veckomässa: kl 18 i Johanneskyrkan.

Gemenskap:

Träffpunkt: tisdag 19.9 kl 14-15.30 och vidare jämna veckor i Högbergssalen.

Diakoniträff: torsdag 28.9 kl 12-13.30 och vidare udda veckor i S:t Jacobs kyrka.

Stilhetens yoga: torsdag 21.9 och 28.9 kl 18 i Johanneskyrkan. Vi träffas varje torsdag samma tid till och med 26.10. Ingen förhandsanmälan behövs. En mjuk form av andlig yoga som passar alla.

Missa inte! Anmälan till församlingsutfärd: 29.10 gör vi en utfärd med buss till Borgå stifts jubileum med festhögmässa. Anmäl dig och ställ frågor 25.9-6.10 till Helge Meyn-Hellberg, 050 576 9679.

Kyrkans vardagsrum står öppna

Kom som du är och umgås, ensam, med en vän eller med hela familjen.

Fredagscafé varje fredag i Petruskyrkan kl. 17-19. En plats och gemenskap för olika åldrar att mötas kring en kopp kaffe efter veckan. Du kan komma ensam, med en vän eller med hela familjen. Skogsbäcksvägen 15 i Petrus församling.

Family fun 20.9 kl. 17-19 vid Arabiastrandens invånarhus. Spårning, korv i bröd, sångstund. Indragatan 1, och 4.10 kl. 17-19 i Hörnan, Högbergsgatan 10 i Johannes församling. Kom och ät, lek, pyssla, sjung och delta i andakt med oss! Alla slags familjer välkomna.

Matteuslördag 30.9 och 25.11 kl. 10-13 i Matteuskyrkan. Musiklek kl. 10-10.30, pyssel för barn. Samvaro och servering för vuxna. Ingen förhandsanmälan behövs. Åbohusvägen 3 i Matteus församling.

FOTO: ELINA MANNINEN

För familjer och barn

Fritids i Hörnan: för barn i klasserna 3 till 6, tisdagar och fredagar kl 13-16. Högbergsgatan 10. Fritidsledare Martina: 050 436 8108.

Fritids i S:t Jacobs kyrka: för barn i klasserna 3 till 6, måndagar, tisdagar och torsdagar kl 13-16. Kvarnbergsbrinken 1. Fritidsledare Nanne och Oscar: 050 477 8828.

Familjecafé i Hörnan: måndagar kl 9.30-11.30 och torsdagar kl 9.30-11.30

Familjecafé i Kääntöpaikka, Arabiastrandens invånarhus: tisdagar kl 10-11.

Familjecafé i S:t Jacobs kyrka: fredagar kl 9.30-11.30.

Musiklek: udda veckor måndagar kl 10 i Hörnan, tisdagar kl 10 i Kääntöpaikka, fredagar kl 10 i S:t Jacobs kyrka.

Babyrytmik: udda veckor torsdagar kl 10 i Hörnan.

Johannes barnkör: Övar både i S:t Jacobs kyrka på Drumsö, torsdagar kl. 15-15.45, och i Hörnan på Högbergsgatan 10, tisdagar kl.15-15.45. Kontakt: eva.henricson@evl.fi, 050 380 0842.

Family Fun: 20.9 kl 17-19 utomhus vid Arabiastrandens invånarhus, Indragatan 1. Vi har spårning, musikstund och äter korv i bröd. Välkomna!

Nallegudstjänst: 28.9 kl 10 i Johanneskyrkan. Efteråt servering i kryptan.

Musik

Lunchmusik: tisdagar kl 12 i Gamla kyrkan.

Roströsten: torsdagar kl 18:30 i Högbergssalen, Högbergsgatan 10. Välkomna gamla och nya sångare! Kontakt: Eva Henricson, 050 380 0842, eva.henricson@evl.fi.

JOHANNES För familjer Glad gemenskap!

Kom med på vårt första Family fun i Majstad! Vi träffas **onsdag 20.9 kl 17–19** utanför Arabiastrandens invånarhus, Indiagatan 1. Alla slags familjer är välkomna med i vår glada gemenskap. Vi äter korv i bröd, går en rolig spårning och håller en musikstund tillsammans. Hoppas vi ses!

MATTEUS Bibeln

Bibelstudium – Hur ska vi förstå Bibelns sista bok?

Bibelstudie med Stefan Djupsjö-backa **torsdag 21.9 kl. 18:30**. Tema: Hur ska vi förstå Bibelns sista bok? Tillsammans går vi igenom Uppenbarelseboken kap. 1–7. Möjlighet till samvaro med tilltugg kl. 17. Välkommen till gemenskapen i Matteus, vare sig du deltar i programmet eller samtalar med likasinnade.

PETRUS Stiftet fyller 100

Kyrkans röst och roll i samhället – diskussionskväll

2023 fyller Borgå stift 100 år, men hur har kyrkans röst och roll i samhället förändrats över tid sedan 1923? Vilka utmaningar har vi idag? Hur formar vi framtidens kyrka? Hur ser kyrkan och vårt samhälle ut om 100 år?

Välkommen till en paneldiskussion i Petruskyrkan, Skogsbäcksvägen 15, **ons 27.9 kl. 18.30**. Diakonarbetare Susanna Landor inleder och efter det blir det diskussion tillsammans med bl.a. Susanna Landor, pastor Markus Österlund, förtroendevald Sabina Lumivirta och biskop Bo-Göran Åstrand. Panelen leds av Pamela Granskog.

Mer info av diakonissan Tua Sandell, tel. 09 23401115 / 050 3442711

Diskussionskväll Borgå stift 100år: 27.9 kl. 18.30 i Petruskyrkan. Tema: Kyrkans röst och roll i samhället. 2023 fyller Borgå stift 100 år, men hur har kyrkans röst och roll i samhället förändrats över tid sedan 1923? Vilka utmaningar har vi idag? Hur formar vi framtidens kyrka? Paneldiskussion med bl.a. diakoniarbetare Susanna Landor, pastor Markus Österlund, förtroendevald Sabina Lumivirta och biskop Bo-Göran Åstrand. Panelen leds av Pamela Granskog. Efter diskussionen blir det kvällste.

Andakt och bön

Du kan alltid skicka in dina böneämnen: till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Missa inte! Förbön och Tack: Start ti 19.9 kl. 19. Tvåspråkig förbönsgudstjänst i Munksnäs kyrka. Bengt Lassus. Mathias Sandell. Barnpassning ordnas. Lovsångsgruppen övar kl. 18, välkommen med och sjunga. Kören medverkar under förbönsgudstjänsten. Förbönstelefonen öppen må kl. 14.30–16.30, ons kl. 18–20, 09–23407171. Du kan även sända böneämnen per e-post eller post till kontaktuppgifterna ovan. Varannan tisdag fram till 12.12.

Kyrkan öppen för bön: Petruskyrkan öppen för enskild bön varje tisdag kl. 8–9, 15.8–19.12. Välkommen och stilla dig.

Bönehelg 22–24.9: Kom med och börja hösten med en bönekedja. Bönerummet kommer att finnas i Ungdomskansli, 2:a våningen i Petruskyrkan. Gemensam start kl.18 på fredag 22.9. Boka en tid i bönekalender via länken: <https://signup.24-7prayer.com/signup/71f957/>

Sjung i kör

Petrus Vokalensemble: För dig som kanske sjungit i kör tidigare, eller vill lära dig att sjunga flerstämmigt. Vi sjunger i stämmor och uppträder ibland. Nya medlemmar tas med hela tiden. Övningar på torsdagar kl. 18 i Äggelby gamla kyrka inför uppträdanden. Mathias Sandell. mathias.sandell@evl.fi

Kingdom Singers: En ekumenisk lovsångskör som leds av Fiona Chow. Repertoar på finska, engelska och svenska. Petruskyrkan, start måndag 28.8. fionat-chow@gmail.com

PETRUS FÖRSAMLING

www.petrusforsamling.net

Kansliet: Må–ti, to–fre kl. 10–13, ons kl. 13–16, tel. 09–2340 7100. Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Lokaler: Hagasalen och Södra Haga kyrka, Vesperv. 12, Malms kyrka, Kommunalv. 1, Munkshöjdens kyrka, Raumov. 3, Munksnäs kyrka, Tegelst. 6, Petruskyrkan, Skogsbäcksv. 15, Äggelby gamla kyrka, Brofogdev. 12.

S:t Jacobskören: tisdagar kl. 18:30 i S:t Jacobs kyrka på Drumsö. Välkomna gamla och nya sångare! Kontakt: Eva Henricson, 050 380 0842, eva.henricson@evl.fi

Ungdomar

Programkväll: 28.9 kl 18–20 i Hörnan.
Följ oss på instagram: @johannesungdom.
Ungdomsverksamhetens egen hemsida: johannesungdom.wordpress.com.

Mera info om församlingens verksamhet finns på vår hemsida: helsingforsforsamlingar.fi/johannes.

Följ oss på instagram och fb: @johannesforsamling.

JOHANNES FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes
Kansliet: må, ti, to, fre 10–15. Höbergsgatan 10, tel. 09–2340 7700.

Utrymmen: Johanneskyrkan, Höbergsg. 12, Höbergssalen, Höbergsg. 10 (vån. 2), Hörnan, Höbergsg. 10 (gatuplan), Folkhälsan och Majblomman, Mannerheimv. 97, Gamla kyrkan, Lönnrotsgatan 6, S:t Jacobs kyrka, Kvarnbergsbr. 1, Seniorhuset, Norrsvägen 1, Arabiastrandens invånarhus, Indiagatan 1, utrymmet "Käätöpaikka".

Petrus församling

Gudstjänster

Varmt välkommen på gudstjänst!

Högmässa varje söndag: Kl. 10 Munksnäs kyrka, kl. 12 Äggelby gamla kyrka. Kyrkkaffe efter mässorna. 17.9 Tuomas Rosqvist, 24.9 Ronny Thylin.

Puls-gudstjänst: kl. 15.30 i Petruskyrkan. Puls är en avslappnad söndagsgudstjänst med undervisning, gemenskap och lovsång. Barnkyrka och CoolKids för barnen. Kaffe efteråt.

Barnfamiljer

Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook för aktuell info!

Musiklek: kl. 10 på torsdagar i Södra Haga fr.o.m. 7.9. Välkommen med i vårt glada gäng! Musikleken är speciellt för dig med barn 0–5 år. Vi sjunger och leker tillsammans, och umgås efteråt en stund. Kontakta Anne Koivula för mer info: anne.koivula@evl.fi

Missa inte! Familjekyrka 24.9 kl. 10: Hela familjens morgon i Petruskyrkan! Familjekyrkan är en barnanpassad gudstjänst

för alla åldrar med musik och olika slags aktiviteter (t.ex. bönevandring, rörelsesång e. drama). Efter gudstjänsten åter vi lunch tillsammans

Evenemang

Fredagscafé i Petruskyrkan: Fredagscafé är en gemenskap för alla åldrar att mötas kring en kopp kaffe efter veckan! Kl. 17–19 varje fredag. Kom ensam, med familj eller med vänner.

Missa inte! Petra-frukost för kvinnor: Lö 23.9 kl. 10 i Petruskyrkan. En förmiddag för kvinnor att dela gemenskap, frukost och livserfarenheter över åldersgränser. Pauliina Kittilä delar om sin resa som konstnär, under temat "kreativitet och bön". Pauliina är konstnär och arbetar under konstnärsnamnet Pauliina Skarr. Under hösten 2022 reste hon till Finlandas fyra väderstreck – norr, söder, öst och väst – för att be och måla. Resan mynnade ut i utställningen "From the Four Winds" som hölls i Helsingfors Domkyrkas krypta sommaren 2023. Välkommen!

Dagscafé: 26.9 kl. 13 i Petruskyrkan. Välkommen på en eftermiddag med kaffe och gemenskap. Denna gång har vi lotteri, så hämta gärna med små vinster. Vi ses i Petruskyrkan, Skogsbäcksvägen 15.

Rekordmånga besökare på Lekholmen

I sommar har vi slagit rekord, jag tror faktiskt inte att det varit så mycket folk på Lekholmen förut, säger verksamhetsledare Daniel Jakobsson.

TEXT: NINA ÖSTERHOLM FOTO: DANIEL JAKOBSSON

HELSINGFORS Lekholmen, "Lekis", är Helsingfors församlingarnas ö. Där håller de svenska församlingarna sina konfirmandläger. Holmen är också öppen för besökare, med möjlighet att övernatta. I år har lägren varit stora och de gemensamma barn- och familjelägren fullbokade.

– Men framför allt har vi ökat antalet dagsbesökare, det vill säga gäster som kommer ut fören dag på holmen. I snitt har vi haft 125 personer på holmen varje dag, när man räknar ihop lägerdeltagare och gäster, säger Jakobsson. Nu är vi tillbaka där vi borde vara, efter coronasommaren 2021 då vi inte kunde ha några besökare alls.

Vad gör man på Lekis?

– Ungdomarna kommer för gemenskapen, för att de blir sedda och hörda, säger Alina Granö som arbetat som holmungsledare under sommaren.

De senaste åren har ungdomsarbetarna upplevt en ökning av psykiskt illamående hos ungdomarna. Många tampas med jobbiga hemförhållanden.

– Lekholmen kan i bästa fall bli en fristad, och det är guld värt.

Antalet övernattningsplatser minskade däremot på holmen i sommar, trots att gäster har möjlighet att också sova över på Lekis om de vill. Jakobs-

son tror att de beror på de höjda priserna för mat och båtbiljetten. Han hoppas att församlingarna i framtiden ska ha möjlighet att subventionera priserna så att fler ungdomar ska ha möjlighet att stanna längre.

– På sommaren har vi möjlighet att verkligen lära känna ungdomarna, det är mer än några trötta timmar efter skolan. Här formas också en verklig relation till kyrkan när ungdomarna får uppleva en levande gemenskap som många gärna återvänder till.

Jakobsson och Granö är överens om att Lek-

holmen kräver mycket arbete och de är väl medvetna om att holmen är dyr för Helsingfors församlingar.

– Det är en satsning på alla plan men vi får tillbaka tusen gånger det vi ger, i relationer, kontakter och gemenskap. På Lekholmen har vi kapellet fullt varje vecka!

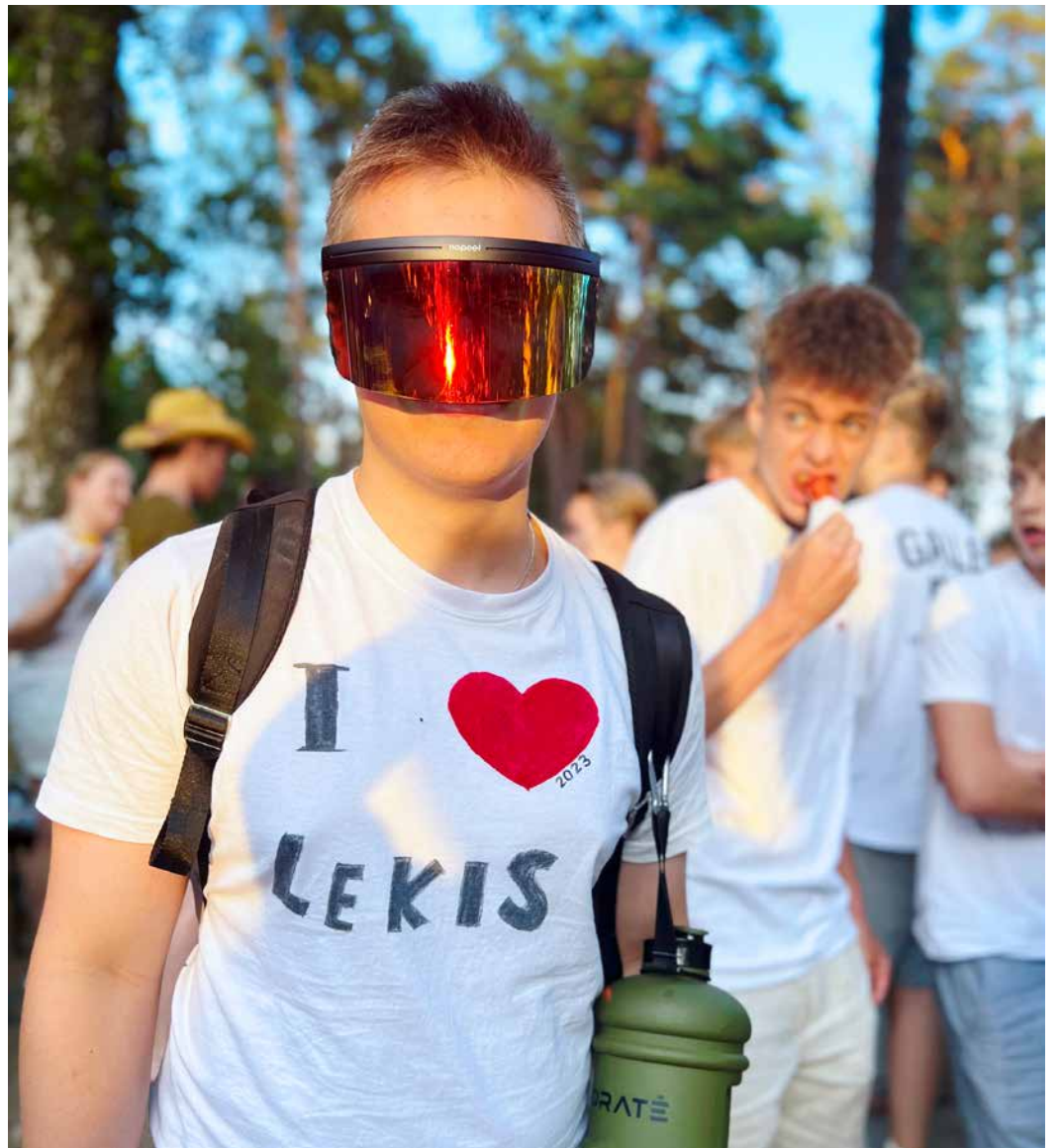
Längre säsong och nya samarbeten

– Avståndet till lägergården är rimligt, vilket möjliggör olika verksamhetsformer. När vi själva äger gården är det också möjligt att utveckla verksamheten mer långsiktigt så att den svarar på församlingarnas föränderliga behov. I framtiden behöver vi diskutera hurudan lägerverksamhet vi vill ordna och vad som prioriteras, säger Kalle Kuusniemi som är chef för fostran och församlingstjänster vid den kyrkliga samfälligheten i Helsingfors.

– En tillräcklig mängd egna lägercenter tryggar kontinuiteten i lägerverksamheten. Etiskt, socialt och ekologiskt ansvarstagande är centralt för utveckling av lägercentren i Helsingfors, säger Anna Järvi-Oshaug som är koordinator för lägergårdarna vid samfälligheten.

Vilka utvecklingsmöjligheter ser ni för Lekholmen?

– När byggnader renoveras finns det också en möjlighet att utveckla verksamheten och göra lägergården mer mångsidig. Vi borde också förlänga säsongen utöver sommarmånaderna och hitta nya samarbeten med olika aktörer, säger Kuusniemi.

son tror att de beror på de höjda priserna för mat och båtbiljetten. Han hoppas att församlingarna i framtiden ska ha möjlighet att subventionera priserna så att fler ungdomar ska ha möjlighet att stanna längre.

– På sommaren har vi möjlighet att verkligen lära känna ungdomarna, det är mer än några trötta timmar efter skolan. Här formas också en verklig relation till kyrkan när ungdomarna får uppleva en levande gemenskap som många gärna återvänder till.

Jakobsson och Granö är överens om att Lek-

holmen kräver mycket arbete och de är väl medvetna om att holmen är dyr för Helsingfors församlingar.

– Det är en satsning på alla plan men vi får tillbaka tusen gånger det vi ger, i relationer, kontakter och gemenskap. På Lekholmen har vi kapellet fullt varje vecka!

Längre säsong och nya samarbeten

– Avståndet till lägergården är rimligt, vilket möjliggör olika verksamhetsformer. När vi själva äger gården är det också möjligt att utveckla verksamheten mer långsiktigt så att den svarar på församlingarnas föränderliga behov. I framtiden behöver vi diskutera hurudan lägerverksamhet vi vill ordna och vad som prioriteras, säger Kalle Kuusniemi som är chef för fostran och församlingstjänster vid den kyrkliga samfälligheten i Helsingfors.

– En tillräcklig mängd egna lägercenter tryggar kontinuiteten i lägerverksamheten. Etiskt, socialt och ekologiskt ansvarstagande är centralt för utveckling av lägercentren i Helsingfors, säger Anna Järvi-Oshaug som är koordinator för lägergårdarna vid samfälligheten.

Vilka utvecklingsmöjligheter ser ni för Lekholmen?

– När byggnader renoveras finns det också en möjlighet att utveckla verksamheten och göra lägergården mer mångsidig. Vi borde också förlänga säsongen utöver sommarmånaderna och hitta nya samarbeten med olika aktörer, säger Kuusniemi.

Lägergårdarna står för en lång tradition inom kyrkan samtidigt som de utgör ett konkret stöd för församlingsgemenskapen.

Två röster om holmen

"Familjelägret på Lekholmen erbjuder en chans att knyta nya kontakter med andra barnfamiljer i Helsingfors och en chans att påminnas om hur älskade vi alla är av Gud. Budskapet om gemenskap och kärlek behövs i en tid där många andra slags budskap tävlar om vår uppmärksamhet och vårt fokus."

Elina Sagne-Ollikainen, deltagare på familjeläger

"På Lekis skribaläger får man känna kärlek och gemenskap som aldrig förut. Något med omständigheterna får människor att öppna sig mer än vanligt. När man kommer hem från Lekis känner man ofta en kraftig längtan tillbaka till samhörigheten, och därför är det viktigt att få samlas igen på holmen med kompisar och andra öppensinnade."

Vilma Backa, hjälpledare

De lokala sidorna i Borgå, Sibbo och Vanda utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Rebecca Pettersson, rebecca.pettersson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Nu töms stora församlingshemmet

Svenska församlingshemmet på Runebergsgatan 24 är till salu. Nu ska huset tömmas. Ett stort lopptorg ordnas lördagen 23.9 och försäljningsvinsten går till välgörenhet.

TEXT: **SIMON LAMPENIUS**

BORGÅ – Vi plockar fram allt som samlats under årens lopp i skåp, lådor, vindar och källare och säljer det vidare. Försäljningsvinsten går till att stöda barn och unga både i Finland och utomlands via Barnens bank och insamlingen Gemensamt ansvar, berättar Sanna Lindström från domkyrkoförsamlingen, som aktivt varit med och ställt till inför loppiset.

– Det är också en avskedsprocess att gå igenom de här sakerna. Nu får församlingsbor och andra intresserade en chans att köpa något minne från huset åt sig själv. Det finns mycket fina föremål som ännu kan användas länge, säger Lindström.

Vill gynna återbruk

Till salu finns också möbler och föremål från andra fastigheter, till exempel från kontoren på Lundagatan 5 och från klubbtrymmen.

– Tanken är att försöka förlänga livslängden på de saker vi inte själva längre har nytta av. I enlighet med vår fastighetsstrategi håller vi på att minska fastighetsmassan och därmed behöver vi göra oss av med lösöret. Det är i linje med vårt miljöprogram att gynna återbruk, förklarar Krista Eloneva, fastighetschef i Borgå kyrkliga samfällighet som initierat loppiset.

Chans att hitta allt från kaffekoppar och biljardbord till design

Förutom att en del prylar kan ha ett känslomässigt värde för en del församlingsbor, så finns det också chans att få tag på värdefullare saker.

– Det som är skräp för någon, är en skatt för en annan. Det är mest ”mindre prylar” som vi säljer på loppiset. Bland dem kan man nog hitta något fynd, säger Eloneva.

På den tidigare ungdomsvåningen där många Borgåbor genom tiderna har samlats till ungdomssamlingar finns också ett pingisbord och ett biljardbord som är till salu.

– Köparen ansvarar för att flytta biljardbordet. Det väger en hel del, men det går att ta i delar, säger Eloneva.

Lördagen den 23 september vankas det loppis i Svenska församlingshemmet.

FOTO: PRIVAT

I loppisets facebookevenemang ”Församlingarnas stora loppis – Seurakuntien suuri kirpputori” går det att se bilder av en del av varorna som är till salu. Det går inte att reservera varor på förhand eller få närmare information via telefon eller e-post. Man kommer på plats och bekantar sig med sakerna och köper det man vill ha.

Handla begagnat, drick en kopp kaffe och gör gott

Under loppiset lördagen 23.9 finns saker till salu i festsalen på gatuplan, men också i bottenvåningen, i det som är Café Ankaret.

– Vi försöker arrangera varorna och borden så att det ska vara så lätt som möjligt att hitta saker. Vi kommer att ha bord med varor i olika prisklasser, 1 euro, 2, euro, 5 euro och så vidare, förklarar Sanna Lindström.

På loppiset kan man betala kontant, med kort eller med MobilePay.

– Vi håller också Café Ankaret öppet under loppiset, om man behöver ta en paus och få lite bulle och kaffe. Också caféintäkterna går till välgörenhet, berättar Lindström.

Församlingens stora loppis

Tidpunkt: lördag 23.9 klockan 10–14.

Plats: Svenska församlingshemmet, Runebergsgatan 24.

De insamlade pengarna doneras till att stöda barn och unga i Finland och globalt.

Loppiset ordnas av Borgå svenska domkyrkoförsamling, Porvoo suomalainen seurakunta och Borgå kyrkliga samfälliv. Luth. församlingarna i Borgå.

»Det är i linje med vårt miljöprogram att gynna återbruk.«

DOMPROSTERIET

BORGÅ

MÄSSOR OCH GUDSTJÄNSTER

Sö 17.9 kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan: Lindgård,

Apostolidou, Söderström, Hätönen, Tollander

To 21.9 kl. 19 Kvällsmässa i Domkyrkan: Serell

Sö 24.9 kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan på Sjösöndag: Lundgren, Jaakko Laasio, Söderström

Sö 24.9 kl. 18 Gudstjänst i Kullo bykyrka: Smeds, Hätönen

FÖR BARN OCH FAMILJ

To 21.9 & 28.9 kl. 9–11.30 Familjeträff: Domprostgården.

MUSIK I DOMKYRKAN

Sö 17.9. kl. 18 Nationella kyrkomusikens dag: konsert med kantorerna och körerna Vox Consolationis, Varia Voce och ensemble Frida och Usva.

FÖR VUXNA

Må 18.9 kl. 13 Sjömansmissionskretsen: Café, Lundagatan 5

Ti 19.9 & 26.9 kl. 12 Lunch och andakt: Församlingshemmet, Lundag. 5

On 20.9 kl. 13 Mariakretsen: Café, Lundagatan 5

To 21.9 kl. 13.30 Missionskretsen: Café, Lundagatan 5

Lö 23.9 kl. 10–14 Församlingens stora loppis:

Plats: Svenska församlingens hemmet, Runebergsgatan 24. De insamlade pengarna doneras till att stöda barn och unga i Finland och globalt via Barnens bank och insamlingen Gemensamt ansvar. Arrangörer är Borgå svenska domkyrkoförsamling, Porvoo suomalainen seurakunta och Borgå kyrkliga samfällighet.

On 27.9 kl. 17 Bibel- och missionskrets: Lilla salen, Lundagatan 5

On 27.9 kl. 18 Bastu för pappor vid Karijärvi strandbastu: Karijärvivägen 102. Kontakta Andreas för mer information, andreas.lundgren@evl.fi.

To 28.9 kl. 14 Kråkökretsen: i Sjötorp, Kråkö

SIBBO

Mer info om vår verksamhet hittas på: www.sibbo-svenskaforsamling.fi

Fr 15.9 kl. 10 Kaffekören: Prästgården. Kaffe, kör och samvaro för daglediga. Varannan vecka. Terminsstart.

Sö 17.9 kl. 10 Mässa: Norra Paipis bykyrka.

Sö 17.9 kl. 13 (OBS tiden!) Högmässa med konfirmation: Sibbo kyrka. Augustilägrets och dagskriftskolans konfirmation. Hjälpeldarna medverkar.

Må 18.9 kl. 14 Kyrkobys missionskrets: Lilla salen, Kyrkobys församlingens hem.

Sö 24.9 kl. 10 Mässa: Söderkulla kyrka.

BORGÅ Kraft i vardagen

Finn dina styrkor tillsammans med andra

Om du känner att du behöver en nystart till hösten och vill få hjälp med att bygga upp en mer stärkande vardag, är detta en grupp för dig. Syftet med gruppen är att stöda och stärka de fysiska, psykiska och kreativa resurserna vi har inom oss.

Som metoder använder vi oss av olika kreativa uppgifter och enkla kroppsliga övningar, ledda diskussioner, samt besök i den närliggande naturen. Varje gång har ett eget tema.

Gruppen lämpar sig för vuxna personer som söker en förändring i vardagen och som kan fungera i grupp.

Vi träffas i Domprostgården under fem måndagars tid, med start 2.10 kl. 13.00–14.30. Datumen är 2.10, 9.10, 23.10, 30.10 och 6.11.

Teservering, andakt. Bindande anmälan och tilläggsinformation fås av henrika.lemberg@evl.fi senast 25.9.2023.

Sö 24.9 kl. 10–14 Höstmarknad: Nickby. Församlingen medverkar.

Må 25.9–Sö 1.10 Temaveckan Uti hundra år: Tema-vecka som tar avstamp i stiftets 100-årsjubileum.

Må 25.9 kl. 7 Morgonandakt: Sibbo kyrka. Temaveckan Uti hundra år! inleds.

Må 25.9 kl. 13–15.30 Utfärd för daglediga: Nilsas lägergård. Busstransport från Södra Sibbo, Gesterby vägskäl 12.30, Söderkulla gård 12.35, Linda 12.40, Boxvägen. Retur 15.30. Anmälan på hemsidan senast 15.9 eller tfn 050-566 3691.

Ti 26.9 kl. 13–15.30 Utfärd för daglediga: Nilsas lägergård. Busstransport från Norra Sibbo, Haléns 12.15, S. Paipis 12.25, Nickby 12.35, Förs.hemmet 12.40. Retur 15.30. Anmälan, se ovan.

On 27.9 kl. 12 Orgelsoppa: Sibbo kyrka. Ta med egen sopptallrik, mugg och bestick. Temaveckan Uti hundra år!

To 28.9 kl. 14–16 Pop-up kafé: Nickby centrum. Träffa församlingsanställda och få dig en god kopp kaffe. Temaveckan Uti hundra år!

Fr 29.9 kl. 20 Meditativ mässa: Söderkulla kyrka.

Lö 30.9 kl. 18 Församlingsskväll: Kyrkobys församlingens hem. Temat är Uti hundra år! Stiftsdekan Mia Andersén-Löf medverkar.

Sö 1.10 kl. 12 Familjemässa: Sibbo kyrka. Musikkklubbar medverkar. Temaveckans avslutning.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

VANDA

FRE 15.9 kl. 10–11 Musikleik: i Dickursby kyrka. I församlingens musikleik sjunger vi kravlöst, har rytmik, rör på oss tillsammans och spelar rytminstrument. Programmet riktar till ca 1–3 åringar, babyn kan bra följa med.

FRE 15.9 kl. 12–14. Psykiska Första Hjälpens utbildning: i Dickursby kyrka.

LÖ 16.9 kl. 10–15. Hjälpeldarutbildning: i Dickursby kyrka.

SÖ 17.9 kl. 12 Högmässa med konfirmation: i Helsing kyrka S:t Lars. Sini Aschan, Anu Paavola och Heidi Åberg.

VANDA Familj

En helg för hela familjen!

Familjeveckoslut på Solvalla **14–15.10** med kravlöst program för hela familjen och för barn i olika åldrar. I programmet finns att välja bland till exempel äventyrsbana för barnen, gemensamma lekar, promenad i naturen, strandbastu på kvällen och en liten samling om välmående i familjen. Måltider och logi erbjuds.

Kostnad: 30€/familj (ta kontakt om ni behöver en friplats). Med på lägret är Heidi Åberg, Heidi Salminen och församlingens hjälpeldare.

SIBBO Temavecka

Uti hundra år!

Sibbo svenska församling bjuder i år igen in till en temavecka i slutet av september. I år kretsar temaveckans evenemang kring Borgå stifts 100-årsjubileum och sloganen Tillsammanskraft.

Veckan inleds som vanligt med en stämningsfull morgonandakt i Sibbo kyrka **måndagen den 25.9** och avslutas med familjemässa där de populära musikkklubbar medverkar.

Bland judar och kristna i Jerusalem med Svante Lundgren

Tisdag 12.9 kl. 19 i Lovisa församlingshem. Jerusalem är den mytomspunna staden fylld av heliga platser och av pilgrimer. Vi får höra om bönderna från Dalarna som lämnade allt för att bosätta sig i Jerusalem, om stadens ultra-ortodoxa judar som totalt dominerar stora områden, om Gamla stans minst kända del, det armeniska kvarteret, om det så kallade Jerusalem-syndromet och om den finländska närvaron i staden.

Svante Lundgren är forskare/judais-tik vid Centrum för teologi och religionsvetenskap, Lunds universitet/LUX. Hör till serien Himmel och jord med inbjudna gäster och aktuella teman.

TI 19.9 kl. 9.30–11 Familjecafé: i Martinristi, Mårtensdalsstigen 7. Välkomna till vårt familjecafé varje tisdag! Kom och träffa andra föräldrar och umgås.
TI 19.9 kl. 11–12.30 Träffpunkt: För dig som är ledig under dagen, kravlös samvaro med lätt lunch och kaffe. Vi avslutar träffarna med en andakt.
TI 19.9 kl. 13–14.30 Seniorcafé: i Dickursby kyrka. Andakt, kaffe och samvaro.
ONS 20.9 och 27.9 kl. 12–14. Vi-Anda-kören: övar i Helsinggård, Konungsv.2.
ONS 20.9 kl. 14–15.30 Dickursbykretsen: i Folkhälsanhuset, Vallmov. 28.
ONS 20.9 kl.18–20 Ungdomskväll: i Dickursby kyrka.
ONS 20.9 kl. 18–19 Sångstund för alla: Sångstunderna fortsätter, välkommen med och må bra med din röst.

TO 21.9 kl. 14–16 The Message Club: Bibelstudiegrupp på engelska i Dickursby kyrka. Kaffeservering.
FRE 22.9 kl. 10–11. Musikleik: i Dickursby kyrka.
FRE 22.9 kl. 12–14. Psykiska Första Hjälp 2-utbildning: i Dickursby kyrka
SÖ 24.9 kl. 10 Högmässa: i Helsing kyrka S:t Lars. Anu Paavola och Anders Ekberg.
TI 26.9 kl. 12.30–14 Tisdagsgruppen: Lunch, andakt och samvaro för dagliga.
ONS 27.9 kl.14.30 Allsång: i Folkhälsanhuset.
ONS 27.9 kl.18–19 Sångstund för alla: i Dickursby kyrka.
ONS 27.9 kl.18–20. Ungdomskväll: i Dickursby kyrka
TO 28.9 kl. 13–14: Sottungsby-Håkansböle pensionärskrets

Lokala förmågor goes mission

Lördagen den **30 september klockan 14.00** i Mariagården, Liljendal.

Program av lokala förmågor. Lotteri och kaffe. Programblad 5 €, kontant eller kort, gratis för barn under 12 år.

Intäkterna går till församlingens missionsprojekt i Nepal, där vi stöder kvinnor och familjer. Mera info på www.agricolaforsamling.fi

Kasta den första stenen och träffa bjälken i ögat

ÄR MAN en glad debattör som jag, som ivrigt ger sig in i diskussioner på sociala medier, så stöter man ganska fort på whataboutismen. Debattekniken i fråga har anor från Sovjet som var en mästare på att relativisera det mesta som skedde på den västra sidan av järnridån. Idag syns whataboutismen bland annat i försvar av Rysslands anfallskrig mot Ukraina. USA och dess allierade har minsann invaderat och förtryckt under historiens gång, påpekar den ryska propagandan.

MIKAEL GRÖNROOS

NÄR JAG sitter och tittar ut över en regnträkt åker och en grå himmel genom ett fönster fullt med regnpärlor undrar jag över när det senast öst ner så mycket regn på så kort tid som under den senaste veckan. Klimatförändring? Ja! Fast, vänta lite, säger någon: "Redan nittohundranånting, på sommaren, regnade det ännu mer och blåste ännu hårdare. Vädret har ju alltid varierat mellan stekhet och regnblött och klimatet är föränderligt. För mycket länge sedan växte det minsann palmer på våra breddgrader." Påstår man att klimatåtgärder är nödvändiga kan man slå sig i backen på att whataboutismens fula nylle visar sig, förr eller senare.

»Varje enskild klimatåtgärd, varje insparad bensinliter och varje oäten biff gör skillnad. En insikt som slår extra hårt den stund man sitter i ett flyg på väg på semester.«

VÅR FÖRSAMLING är en av kyrkans många miljöförsamlingar och miljöansvaret borde synas i allt vi gör. Eller sysslar vi kanske med gröntvätt, signalerar vi godhet och omtanke om miljön när åtgärderna i verkligheten är en chimär utan verklig betydelse? Det är lätt att bli cynisk i dagens värld, det finns alldeles säkert företag som säljer kläder gjorda av miljövänlig återvunnen bomull, sydda av underbetald barnarbetskraft i något östasiatiskt land. Jag hoppas innerligen att ingen uppfattar kyrkans strävan efter kolneutralitet som någonting annat än en genuin oro för kommande generationers framtid.

FÖRSAMLINGEN, det är du och jag. Det är vi som ska minska på våra kolavtryck. Varje enskild klimatåtgärd, varje insparad bensinliter och varje oäten biff gör skillnad. En insikt som slår extra hårt den stund man sitter i ett flyg på väg på semester och blinkar med ögonen. Det är inte den torra luften i kabinen, det är bjälken i ögat. Å andra sidan är den enkel att vifta bort, jag känner ju personer som är betydligt värre miljöbovar än vad jag är. De är väl de första som först borde minska på sin konsumtion, inte jag.

What about that?

Mikael Grönroos är informationssekreterare i Sibbo svenska församling.

I gravkapellet är Carl Olof Cronstedt och hans maka Beata Sofia Wrangel af Sauss begravda. Under återinvigningen höll kyrkoherde Kristian Willis en betraktelse utanför kapellet. FOTO: TED HELLSTEN

Kulturhistoria bevaras i Vanda

Det senaste året har Svenska odlingens vänner sysslar med ett annorlunda projekt, de har restaurerat ett gravkapell.

TEXT: REBECCA PETTERSSON

VANDA Carl Olof Cronstedt är ett namn som gått till historien av flera anledningar. Först blev han känd som viceamiral vid Sveriges seger i slaget vid Svensksund. Sedan som kommandant vid kapitulationen vid Sveaborg.

Redan som åttaåring flyttade Carl Olof Cronstedt till Sveaborg för att få militär utbildning. Under det nordamerikanska frihetskriget jobbade han vid den engelska flottan, och senare hittades han på skeppskonvojer till Italien för att hämta hem statyer på beställning av Gustav III.

Sedan fortsätter historien där vi började. Carl Olof Cronstedt var med och förlorade det första slaget om Svensksund, men vann det andra. Han blev sjöminister och statssekreterare

»Det finns gravkapell på flera ställen, men de är sällsynta.«

i Sverige för att snart utses till kommandant vid Sveaborg.

– Sen gick det ju som det gick då ryssarna kom. Han ansågs vara en förrädare och det fick både han och hans familj lida för, säger Mikael Westerback, ordförande för Svenska odlingens vänner i Helsing.

Ett mysterium

Svenska odlingens vänner äger och driver verksamheten vid Herttonäs gård i Helsingfors. På 1810-talet köpte viceamiral Carl Olof Cronstedt gården. Efter sina eskapader till havs och vid Sveaborg bodde han där fram till sin död år 1820.

Efter sin död begravdes han på Helsing kyrkogård och där byggdes ett begravningskapell till honom. Det här är alltså drygt 200 år sedan, men kapellet står kvar. I särskilt bra skick har det dock inte varit.

Exakt när begravningskapellet byggdes är faktiskt lite av ett mysterium. Någon gång mellan 1819 och 1821 stod det klart, men exakt årtal saknas.

– Hur vi än forskat i brev och korrespondens så har det inte framkommit. Vi vet inte om amiralen började bygga kapellet före sin död eller om familjen byggde det efter hans död.

Att äga en grav

För femton år sedan tog en av Cronstedts ättlingar kontakt med Mikael Westerback och undrade om Svenska odlingens vänner (SOV) skulle vilja hjälpa till med en renovering av Cronstedts kapell. SOV var inte intresserade av att restaurera något som de inte ägde, men nog av

att rusta upp gravkapellet. I och med det inleddes en långdragen process.

– Det kyrkliga och juridiska problemet är att man inte kan överlåta en grav åt någon annan. Till sist blev det så att församlingen fick tillbaka gravrätten efter att alla ättlingar till Cronstedt gett sin samtycke, säger Mikael Westerback.

Juridiken kring ägande av ett gravkapell har gjort att processen tagit femton år. Nu har SOV restaurerat gravkapellet med hjälp av yrkesmän och under museiverkets översyn.

– Det är kulturhistoriskt viktigt. Det finns gravkapell på flera ställen, men de är sällsynta.

Tidigare begravdes inflytelserika personer under kyrkan. Under 1700-talet blev det ändring på det av flera orsaker, och samtidigt började begravningskapell dyka upp sig lite här och var, men bara i liten skala. En vanlig knegare fick inget kapell.

Ättlingarna positiva

För bara några veckor sedan hölls en återinvigning av kapellet. Cronstedts ättlingar var inbjudna och kyrkoherde Kristian Willis höll en betraktelse på kyrkogården vid Helsing kyrka Sankt Lars i Vanda.

– Vi har haft mycket nära och bra kontakt med församlingen. Det var bra att kyrkoherden kom och höll en betraktelse. Det var väldigt stiligt och värdigt.

Alla ättlingar har också varit positiva till projektet.

– De är lättade över att gravkapellet kommer att skötas och se vackert ut i evinnerliga tider.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Åboland-Åland utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6748. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Eva-Helena Hansen, Ann-Lis Biström, Wilhelmina Oldmark och Sune Häggblom. FOTO: PRIVAT

Han mår bra av att få hjälpa

Sune Häggblom blev en aktiv trotjänare i Jomala församling när han började sjunga i kyrkokören. Sedan dess har han främst brunnit för hjälparbete i Baltikum – men också för att reparera kyrkfönstren.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

JOMALA När KP ringer upp Sune Häggblom åker han bil med en gäst från Lettland, Aija Zägmene med dottern Ieva. Under åren har Sune och Aija samarbetat för att hjälpa fattiga familjer i Lettland med sådant de inte haft pengar till – exempelvis ett tak.

– Vi ordnade tre konserter här på Åland, och fick dessutom en donation från Lionsföreningen och församlingar. Så fick vi ihop den summa som behövdes för ett nytt tak, berättar Sune Häggblom.

Aija Zägmene talar lite svenska, och hon är tacksam över allt Sune och Jomalaborna gjort för fattiga i hennes hemland. Hon är amatörkonstnär och har målat en tavla som överräcktes till

församlingen under hennes besök.

Men hon har också hjälpt Sune med hans jobb.

– Jag har en egen glasfirma, jobbar på och skickar fakturor. Aija har försett kuverten med vackra lettiska frimärken, säger han.

Försvann in i bilderna

Sune Häggblom växte upp i Jomala, i en familj som hade egen bondgård.

– Jag hade inga bondeanlag, men som tur fick jag en bror som ville ta över.

I 55 år har han livnärt sig på sitt glasföretag. Han skär ut fönsterglas och renoverar och glasar in gamla – och nya – fönster.

– I sommar och förra sommaren har

jag haft ett ganska stort projekt vid Jomala kyrka. Jag har renoverat fönster som är över fyra meter höga.

Han gick i söndagsskola och det som lärarna berättade med sådan inlevelse tog han till sig.

– Jag försvann ner i Jerusalem och de bibliska bilderna, in i drömmarnas värld.

Hangick också på Pingstkyrkans möten tillsammans med en stor familj som bodde i samma by.

– Jag hängde med på tältmöten och det tog jag ingen skada av, vad jag vet.

”Jag är bara en mellanhand”

Som vuxen fick han en vision av att han skulle sjunga med i kyrkokören. För ungefär 25 år sedan började han som bas, och har sjungit med sedan dess.

– Jag tyckte det var väldigt trevligt

Aija Zägmene har målat tavlan som överräcktes i Jomala. FOTO: PRIVAT

med den kamratskapen. Vi sjöng i kyrkan, och då började jag gå i kyrkan mer än den vanliga medelåldern.

Han tycker mycket om Jomala kyrka. – Den är rogivande. Jag tycker om färgerna och arkitekturen.

Det baltiska hjälparbetet har varit hans grej. Han blev inblandad i hjälparbetet i Baltikum, och just nu gläds han över att en pojke från Tjernobyl som han träffade för tiotals år sedan kunnat flytta till Åland med fru och barn.

»Jag är bara en mellanhand.«

Vad har hjälparbetet gett dig själv?

– Det är någon sorts inneboende ... givande. Det känns bra fast jag inte ens hjälper utan bara förmedlar hjälp. När folk packar ner hjälpen i bananlådor brukar jag ibland sätta med ett kuvert och en penna. Då händer det att någon får svar och ringer och är så glad att de fått brev från Lettland. Jag är bara en mellanhand.

Nu har han en mängd stickade saker från syföreningar i sitt förråd. I Jomala har syföreningen särskilt stickat filtar.

– Nu ser jag ljuset efter covidpandemin och hoppas komma iväg på en resa snart. Vi ska särskilt försöka nå ut till ukrainska flyktingar i Estland och Lettland.

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingsdistrikt:

Sö 17.9 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Saara-Mariia Roto, Hanna Lehtonen. Predikan av Bo Gyllenberg. Dragspelsmusik av Per-Erik Holmqvist. Vi firar sjösöndagen och bjuder särskilt in alla församlingsbor som får sin utkomst på och av havet.

On 20.9 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Saara-Mariia Roto, Hanna Lehtonen.

Lö 23.9 kl. 18.15: "Renvall & Krokfors", psalmafton i Pargas kyrka.

Sö 24.9 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Sara Grönqvist, Markus Ollila.

On 27.9 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Sara Grönqvist, Hanna Lehtonen.

Nagu kapellförsamling:

Sö 17.9 kl. 18: Kvällsgudstjänst i Nagu kyrka, Sara Grönqvist, Terttu Laaksonen, Robert Helin. Tf. diakon Susanna Landor välsignas till tjänst.

Korpo kapellförsamling:

Sö 17.9 kl. 15: Gudstjänst i Norrskata kyrka, Esa Killström, Mikael Granlund.

Houtskär kapellförsamling:

Sö 17.9 kl. 11: Högmässa i Houtskär kyrka, Esa Killström, Mikael Granlund.

Sö 24.9 kl. 11: Högmässa i Houtskär kyrka, Janette Lagerroos, Eva-Christina Pietarinen.

Iniö kapellförsamling:

Sö 24.9 kl. 13: Predikogudstjänst i Iniö kyrka, Marika Torp.

ÅBO

sön 17.9:

- **kl 12:** Högmässa, Domkyrkan. Björkgren (pred), Björkgren-Vikström (lit), Markkula, Danielsson, Gudstjänstgrupp Sefanja medverkar. Barnhörna.

- **kl 13.30:** Söndagslunch, Aurelia. Kom med och fira söndagslunch med oss! Ta med en sallad, litet grönsaksgryta, en bit bröd eller ost. Församlingen står för ris/potatis.

mån 18.9:

- **kl 13-15:** Café Orchidé, Aurelia. Hedvig Långbacka berättar om hur andaktslivet på radion byggs upp.

- **kl 17.30-20:** Träff för unga vuxna, Aurelia.

tis 19.9:

- **kl 14.30-18.30:** Ungdomshålan, Aurelia.

- **kl 18:** Tyst meditation, Aurelia.

ons 20.9:

- **kl 10-12:** Familjecafé, Papinholma församlingshem. Ordnas i samarbete med Folkhälsan i S:t Karins.

- **kl 13.30-15.45:** Barnhålan för åk 3-6, Aurelia.

- **kl 18.30:** Tvåspråkig bönekväll tillsammans med Turku rukoilee, Aurelia.

tors 21.9:

- **kl 9.30-11.45:** Familjecafé, Aurelia.

Allsång och mera allsång = Tillsammanskraft

Musik skapar glädje, gemenskap, ja – tillsammanskraft. Tillsammanskraft är devisen för det allsångshäfte som Borgå stift skapat med anledning av att stiftet fyller 100 år. I vår sydvästra del av Finland arrangerar Åbolands svenska kyrkosångskrets en serie allsångsstunder som hör till kretsens större satsningar, och vill på detta sätt uppmärksamma de 100 åren. Förberedelserna har varit gedigna.

Den första allsångsstunden gick av stapeln i Skärgårdscentrum i Korpoström i augusti. Följande arrangeras i Vårdkasen i Västankfjärd **onsdagen den 20 september kl 19.00**. En tredje allsångsstund hålls i Henrikskyrkan i Åbo **söndagen den 19 november kl 16.00**. Åbolands svenska kyrkosångskrets gick snabbt in för att skapa en större orkester för att ge sången lyft och variation. Mikko Lagerspetz gavs i uppgift att arrangera en del av allsångerna för ett sjuannaband.

Kapellmästare vid allsången är kantorn i Nagu, Robert Helin. Allsångsledare är Frank Berger, känd som

frilansande sångare och också han som kompositör. Solistiska inslag bjuds det också på. Kantorerna i Åbo svenska församling, diplomsångare Marjo Danielsson och operasångare Nicholas Söderlund sjunger solo och duett. Därtill medverkar Kimitoöns församlings kantor Anton Nervander vid allsångsstunden i Västankfjärd.

Välkommen både från när och fjärran till allsångsträffarna. Inträdet är fritt!

lör 23.9:

- **kl 10-14:** Pilgrimsvandring längs S:t Olofs sjöled. Vi startar från Domkyrkans trappa kl. 10.00 och vandrar i lugn takt, till Vaarniemi (ca 7,5 km), stannar upp ibland för reflektioner, och går en liten del av sträckan i tystnad. Ta med egen matsäck. Ingen anmälan behövs. Mera information per mejl maria.d.bjorkgren-vikstrom@evl.fi eller 040-3417477.

sön 24.9:

- **kl 12:** Högmässa, Domkyrkan. Björkgren-Vikström (pred), Wikstedt (lit), Danielsson, Söderlund. Gudstjänstgrupp Ester medverkar. Barnhörna. Kyrkkaffe.

mån 25.9:

- **kl 12-12.15:** Lunchmusik med Ensemble MMXX, Domkyrkan.

- **kl 13-15:** Café Orchidé, Aurelia. Vi i världen och världen hos oss del 1.

tis 26.9:

- **kl 14.30-18.30:** Ungdomshålan, Aurelia.

- **kl 18:** Träff för vuxna, Aurelia. Brädspelskväll, församlingens förtroendevalda är inbjudna och tanken är att få lära känna dem bättre samtidigt som vi spelar olika brädspel.

- **kl 18:** Tyst meditation, Aurelia.

ons 27.9:

- **kl 10-12:** Familjecafé, Papinholma församlingshem.

Ordnas i samarbete med Folkhälsan i S:t Karins.

- **kl 13:** Frukostklubben, Restaurang Teini (Nylandsgatan 1, Åbo). Tomas Ray "Kristet liv i Fjärran Östern" Anmälan senast 25.9 kl. 10 till hedvig.langbacka@abo.fi.

- **kl 13.30-15.45:** Barnhålan för åk 3-6, Aurelia.

- **kl 18-19.30:** "När någon dör", Aurelia. En kurs som ger praktiska verktyg för att hantera döden. Maria Björkgren-Vikström samtalar med läkaren Terhi Vörlund-Walenius o sjuksköterskan Nadja Flöijer om vården vid livets slutskede och vad som händer med kroppen när man dör. Om du vill delta och råkar ha barn i åldern 3-9 år är barnen välkomna att delta i Äventyrsklubben som ordnas samtidigt i Aurelia. Anmälan till Äventyrsklubben senast 25.9 via sms 040-3417466.

tors 28.9:

- **kl 9.30-11.45:** Familjecafé, Aurelia.

- **kl 18:** Vardagsrum – på svenska, S:t Karins kyrka. Naturlig tema med Marthaförbundet. Diskussion och kvällste med gott tilltugg. Ordnas i samarbete med Folkhälsan i S:t Karins, Marthaförbundet, Röda Korset och Åbo svenska församling.

VÄSTÅBOLAND Psalmer

Psalmafton i Pargas

Lördagen den 23.9 kl. 18.15 ljuder Viola Renvalls och Hjalmar Krokfors psalmer i Pargas kyrka, då Pargas församlingsdistrikt bjuder in till psalmafton. Birgitta Sarelin föreläser om psalmerna och psalmdiktarna.

Brita Holmström står för ackompanjemanget medan församlingen sjunger och lyssnar. Fritt inträde – varmt välkommen!

JOMALA Inre stillhet

I den goda tystnadens inre rum

Meditation i församlingshemmet. Start **måndagen 25.9 kl. 19**. Efter ett kort intro sitter vi oss till inre stillhet med hjälp av enkla böneord och tystnad. Ledare: Stig Petrone.

ÅBO För pedagoger

Tyst retreat för lärare och småbarnspedagoger i Tammilehto i Rimito

6–8.10.2023 ordnas en tyst retreat för lärare och småbarnspedagoger i Tammilehto i Rimito. Inga förhandskunskaper behövs. Deltagaravgift: 30€. Mera information och anmälningssänk (som är öppen till 20.9) finns på www.abosvenskaforsamling.fi/retreat. Retreatledare Maria Björkgren-Vikström.

ÅLANDS PROSTERI

JOMALA

Sön 17.9 kl. 11 Högmässa: Äng, Sandholm
Tors 21.9 kl. 12 Sopplunch: 5€ för soppa, bröd och kaka
Sön 24.9 kl. 11 Högmässa: Äng, Hansen

MARIEHAMN

SÖ 17.9 kl. 11.00 Ungmässa: i S:t Görans kyrka. *
TO 21.9 kl. 11.30 Lunchmässa: i S:t Görans kyrka.
TO 21.9 kl. 12.00 Sopplunch: i församlingshemmet.
SÖ 24.9 kl. 11.00 Högmässa (Skördemässa): i S:t Görans kyrka. *
SÖ 24.9 kl. 16.00 Konsert: i S:t Görans kyrka med Anneliina Rif och Force Machaut.
MÅ 25.9 kl. 19.00 Konsert: i S:t Görans kyrka, Nosto Consreto, Intermezzokören, Christian Juslin – dirigent, Virpi Vähäpassi – piano. Programblad 15€.
TO 28.9 kl. 11.30 Lunchmässa: i S:t Görans kyrka.
TO 28.9 kl. 12.00 Sopplunch: i församlingshemmet.
*=Livestreaming på församlingens Facebooksida.
Till alla konserter i S:t Görans kyrka är det fritt inträde – vill du stöda artisten/kören, köp gärna deras programblad.

NORRA ÅLANDS FÖRSAMLING

15.9 kl. 13.30: Andakt på Strömmsgården i Vårdö. Välkommen även om du inte bor på Strömmsgården.
17.9 kl. 10: Uppländsk spelmansmässa i Sunds kyrka. Outi Laukkanen, Jon Lindeman, Johanna Evenson, Mikaeliskören och Ålands spelmansgille. Efter högmässan lunch och avtackning av församlingens tidigare diakon Kati Juntunen i församlingshemmet.
18.9 kl. 13.30: Andakt på Hemgården i Geta. Välkommen även om du inte bor på Hemgården.
18.9 kl. 18: Andakt i Geta kyrka till 75-årsminnet av galeasen Vernas förlisning. Outi Laukkanen, Johanna Evenson och forskaren Johanna Pakola. Andakten hålls på svenska och finska.
20.9 kl. 12: Herrlunch i Geta församlingshem.
20.9 kl. 13: Stickcafé i Geta församlingshem med Maria Sjölund.
20.9 kl. 13.30: Andakt på Tallgården i Sund. Välkommen även om du inte bor på Tallgården.
21.9 kl. 12: Herrlunch i Sunds församlingshem.
21.9 kl. 13: Café kom mé i Mikaelsgården med Anki Lind.
22.9 kl. 19: Kören Himlaliv från Mariehamns församling framför den musikaliska mässan Credo av Tore W. Aas i Finströms kyrka.
24.9 kl. 11: Högmässa i Geta kyrka. Ingrid Björskog, Christian Juslin.
24.9 kl. 14: Högmässa i Vårdö kyrka. Ingrid Björskog, Christian Juslin.
25.9 kl. 13.30: Andakt på Rosengården i Finström. Välkommen även om du inte bor på Rosengården.
27.9 kl. 13: Stickcafé i Geta församlingshem med Maria Sjölund.
27.9 kl. 18.30: Gudstjänstgrupp i Mikaelsgården med Jon Lindeman.
28.9 kl. 13: Tillsammansträff i Sunds församlingshem.
28.9 kl. 13: Café kom mé i Mikaelsgården med Anki Lind.
Även Kyrkis-grupperna, barnkörerna, Mikaeliskören och familjecaféerna har inlett höstens verksamhet. Se hemsidan www.norraalandsforsamling.ax för info om tider och platser.
Är du intresserad av att följa med på resa till Stiftsdagarna i Borgå 27–29.10? Se hemsidan för mer info. Anmälan senast 15.9 till Maria Sjölund, 0457-361 3463.

ECKERÖ-HAMMARLAND

S:ta Catharina kyrka i Hammarland
Invigningskonsert 16.9 kl 18.00: vi tar i bruk vår nya orgel med en festlig konsert med många deltagande musiker. Se närmare anslag och annonsering.
Festhögmässa med orgelinvigning 17.9 kl 11.00: med Eva Williams och Pipsa Juslin. Kyrkkaffe.
Kvällsgudstjänst 24.9 kl 18.00: med Ingemar Johansson och Kjell Frisk.

KOLUMNEN

GÖRAN DJUPSUND

Kyrkan: hitta tonen!

VAD LEVER vi i för värld idag? Har kyrkan någon plats i denna? Vilken kunde den vara? Som icke kyrkligt aktiv är rollen lite samma som fotbollssupporterns; lätt att gasta från läktaren, klart svårare att aktivt spela ute på planen. Detta oaktat några supporterkommentarer från sidlinjen.

Rysslands anfallskrig mot Ukraina. Nedskärningar inom social- och hälsovård. Fågelinfluensan som rot till ny pandemi? Det ökande mentala illamåendet hos ungdomarna. Några av dagens rötter till oro både för samhället, och framför allt, för den enskilda människan. Och detta, vill jag betona i vardagen. Ska kyrkan kunna stöda folk som lever i denna oro så måste man allt starkare satsa på att vara med i just vardagen. Söndagens högmässa i all ära men då konkurrerar man tufft om folks ringa tid till avkoppling, och dess "högstämdhet" kanske inte riktigt ligger i balans med vardagens oro. Mina två läktarramsor kunde lyda "Finns med i vardagen!" och "Hitta samtalstonen som når fram till folk i vardagen!"

Går detta att göra? Javisst!

»Jag återgick till torsdagen starkt till kropp och själ.«

KYRKAN I Sverige har reflekterat över var finna folk i vardagen och funnit ett svar – på nätet, i olika sociala medier. Detta har lett till att man pyramidalt ökat sin närvaro och aktivitet, i olika former, på internet. Inte så att man ensidigt försöker föra ut sitt budskap. Nej, mer så att man finns där för att lyssna på människor, deras oro och problem. Och man kommunicerar i den mer vardagliga samtalston som hör nätet till. Detta har lett till en sådan aktivitet, en sådan framgång, att Svenska Kyrkan idag används som expert och stöd för andra ideella aktörer som vill nå ut och skapa kommunikation.

I Mariehamn har församlingen sedan en tid tillbaka vardagliga lunchmässor, en dryg halv timme 11.30 på torsdagar. Temat och upplägget varierar, men exempelvis den Stenmässa, arrangerad av Edgar Vickström, som jag var med om var en jättefin upplevelse. Samtalstonen, inramningen, musiken och efterföljande lunchen i församlingshemmet gjorde att åtminstone jag själv återgick till torsdagens vardag bokstavligen starkt till både kropp och själ. Och detta hade jag inte varit medveten om ifall Edgar inte marknadsfört mässan på Instagram. Ergo: närvaro på sociala medier där folk idag vistas, en lunchmässa en vardag med en närvarande, vardaglig och varm samtalston; ett vinnande koncept.

Supportern på läktaren ropar: Mer sådant!

Göran Djupsund är professor emeritus, bosatt i Mariehamn och på Föglö.

ÅBO För vuxna

Träffar för vuxna, brädspelskväll i Aurelia

Vi ordnar brädspelskväll i Aurelia, **tisdagen den 26.9.2023 kl.18.00**. Kvällen är menad för dig som är vuxen och vi spelar tillsammans med församlingens förtroendevalda. En ypperlig möjlighet att lära känna varandra och få nya bekanta, tillika som du får spela ditt favoritbrädspel eller kanske lära dig ett nytt? Om du vill får du ta med ett eget spel.

Anmäl dig senast måndagen den **25.9. kl. 12** till agneta.markkula@evl.fi eller 040 3417757. Vi bjuder på någonting smått att äta. Välkommen med!

Naturen är stor, jag är liten

Jessica Bergström brinner för att vandra. Varför skulle man resa söderut när det finns så mycket vackert att se i Finland och Sverige? Gör hon en topptur sjunger hon en psalm. – Vandrigen är en bön i sig.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

MARIEHAMN Jessica Bergström, som är kaplan i Mariehamns församling, älskar att vandra. I sommar hade hon två mycket krävande vandringar inplanerade, men av olika orsaker blev de inte av.

– Vandring har blivit ett viktigt intresse för mig, fast jag gör det ganska sällan. För att det ska bli av måste man ha tid, vara vältränad och frisk. Det är receptet!

En avancerad vandring kan ta nio dagar, med restiden medräknad handlar det om två veckor. I sommar hade Jessica Bergström planerat att gå Kungsleden i svenska Lappland och bestiga Kebnekaise, och sedan vandra i Sarek nationalpark i Norrbotten, Europas sista ödemark.

– I Sarek är terrängen helt oledad, vilket gör att vandrigen kräver mycket förberedelse och samarbete. Men måste ha karta och kompass, och det finns en enda nödtelefon centralt i nationalparken. Den vandrigen är definitivt på min to do-lista! säger hon.

Fyra månader hårdträning

Hon skulle gärna vandra ensam, men när det gäller en vandring som den i Sarek nationalpark vågar hon inte riktigt.

– Man måste vara mycket väl förberedd för att ge sig in på det. Naturen är nyckfull, och du har ingen kontakt med omvärlden.

Att förbereda en vandring innebär fyra månaders hårdträning.

– Då gäller styrketräning varje dag. Inför vandrigen måste benen vänja sig med att gå många kilometer. Under träningen ökar man på med extra vikt fram till någon vecka före vandrigen, då benen får vila lite så att de orkar när det gäller.

En fjällkilometer tar kanske en halv timme.

– Det är inte som att gå på en cykelbana. Man kan ta sig fram 30 kilometer per dag, om man orkar.

Tillsvidare har hon själv "bara" vandrat mellan fjällstugor eller skidat med pulka.

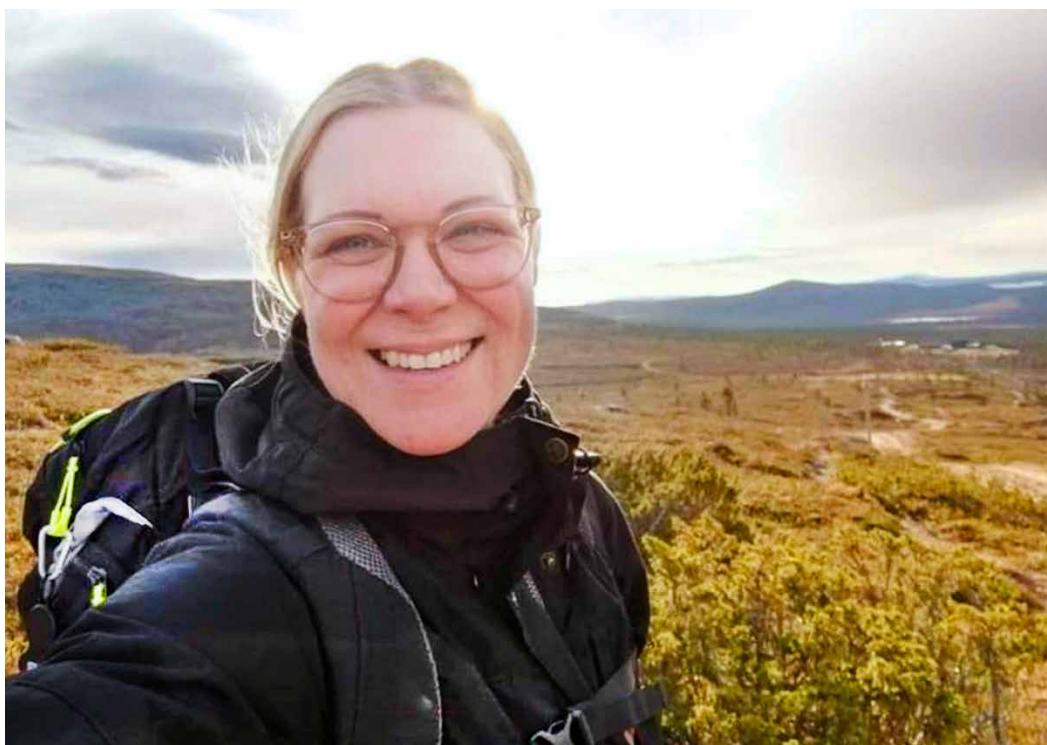
– Men det var dagsvandringarna som gjorde att jag fastnade för vandring.

Varför vill du vandra just i fjällen?

– Naturen är så storslagen. Det är något som

En samling ögonblicksbilder från Jessica Bergströms vandringar.

FOTO: PRIVAT

gör att man blir så liten själv. När jag vandrar i fjällen inser jag hur länge fjällen stått där, och att jag bara är en av många som sätter sin fot där.

En utmaning med att vandra särskilt i Sverige är att vandring är stort just nu. Svenska turistföreningen har stora utmaningar när det gäller att organisera allt.

– Både tågen och stugorna är fullbokade. Vid norra Kungsleden är det rent av trängsel.

Själv tycker hon att världens finaste ställen finns i Finland och Sverige – varför skulle man resa till södern?

– Men det är ju inte bekvämt på något sätt, utan fruktansvärt obekvämt! Den värsta vandrigen jag gjort var Jämtlandstriangeln. Det blåste 20 sekundmeter, det var ihållande regn och under 50 meter sikt.

Att härda ut är baksidan. Framsidan är att se långt och njuta av den underbara utsikten.

Vad brukar du tänka på när du vandrar? Ber du någonsin?

– Jag känner att just naturens storslagenhet är ett sätt att uppleva Gud i naturen. Vandrigen är en bön i sig.

Vandrigen kräver också närvaro i nuet.

– Under vandrigen är jag verkligen där just då.

När hon gör en toppbestigning har hon som sin privata tradition att sjunga psalm 540, *Skön är den jord*, vers två: "Hur härligt har, o Gud, din hand ej format fjällens toppar!"

– Det är ett varierande nöje för mitt resällskap, skrattar hon.

– Men jag kan sjunga den ganska tyst också.

»Det är fruktansvärt obekvämt!«

Pörtom fick minneslund

I somras invigdes minneslunden i Pörtom, som den tredje i Närpes församling. Övermarks minneslund togs i bruk i fjol, och på Närpes begravningsplats finns både minneslund och urnlund.

TEXT: **PIAN WISTBACKA**

NÄRPES Söndagen den 11 juni var det invigning av minneslunden på Pörtom begravningsplan. Pörtombon **Märta Backlund** är glad över att också Pörtom nu har en egen minneslund. Det känns som om det är viktigt, säger hon.

– Vi har ju rätt att utnyttja den stora minneslunden i Närpes, men jag tror att vi nog gärna vill vila i den egna minneslunden. Både jag och min make har funderat så att vi hoppas att vi hinner få en egen minneslund i Pörtom tills vi ska vandra vidare. Så vi har informerat barnen om att det är det som gäller.

Också från församlingens sida ser man att det är viktigt att det finns samma möjligheter vid de tre begravningsplatserna i församlingen. Också från församlingens sida ser man att det är viktigt att det finns samma möjligheter vid de tre begravningsplatserna i församlingen.

– Målsättningen har varit att vi ska kunna erbjuda samma service på alla tre begravningsplatser, berättar **Kjell Storgeust**, ekonomichef i Närpes församling.

– Om man vill ha en traditionell kistbegravning finns den möjligheten, och om man vill ha det nyare sättet finns den möjligheten.

Nu finns det identiska minneslunder i Övermark och Pörtom.

– De är likadant planerade och ser likadana ut på bäge ställena.

Urnlund eller minneslund?

På Närpes begravningsplats finns både en urnlund och en minneslund intill varandra. Vad är det då för skillnad på en urnlund och en minneslund? Kjell Storgeust reder ut begreppen.

– I en minneslund lägger man ner askan utan urna. En namnskytt placeras på minnesstenen, som är gemensam. Askan lägges ner utan att de anhöriga är närvarande. I en urnlund lägger man ner urnan och har en egen gravvård.

En urna kan också läggas ned i en traditionell kistgrav eller familjegrav.

En plats att minnas på

Den nya minneslunden har tagits väl emot

Minneslunden på Pörtom begravningsplan invigdes 11 juni. Ett fyrtiotal personer hade mött upp. Kaplan Ulf Sundqvist höll invigningstalet. FOTO: MÄRTA BACKLUND

»Det är en plats som man söker sig till.«

i Pörtom, säger Märta Backlund.

– Det var ganska stor uppslutning till invigningen, mycket mera folk än det brukar vara i gudstjänsten på söndagar, så det visar ju på ett visst intresse! Det ligger i tiden, det blir ju mer kremeringar efterhand. Och alla har inte en familjegrav.

Också Kjell Storgeust konstaterar att valet av kremering blivit mer allmänt under de senaste tio åren.

– Det har ökat mycket snabbare än vi hade beräknat. Då vi inledde i Närpes för 15–20 år sedan var det bara en försiktig ökning i början. Men för två år sedan fick vi köpa två minnesstenar till, för namnbrickorna hade fyllt de första stenarna.

Att fler än tidigare väljer kremering tror han beror på att det alternativet inte kräver gravskötsel.

– Har du en platta på en minnessten är det skötselmässigt något helt annat.

Och trots att det inte finns en egen grav finns det ändå ett ställe att besöka. Minneslunden är en plats många gärna går till för att minnas bortgångna släktingar och vänner och för att stilla sig.

– Man märker att det är frekventa besök i minneslunden. Det är en plats som man söker sig till, säger Kjell Storgeust.

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

Sö 17.9 kl 11: Högmässa i kyrkan, Rose-Maj Friman, Deseré Granholm

On 20.9 kl 13.30: Missionsträff i Korsbäck, Hanna Hofman

Sö 24.9 kl 11: Gudstjänst i kyrkan, Rune Fant

KRISTINESTAD

www.kristinestadssvenskaforsamling.fi

Fr 15.9 kl. 19: Pärbandet-samling för kvinnor i Sideby kyrka, avslutas med mässa kl. 21. "Livsberättelse med Senegal i blickpunkten" med Ann-Katrin och Tor Erik Store. Anmäl till Anna-Lisa 040-7256644 före 13.9. Busstransport, start fr. Tjock 17.50.

Sö 17.9 kl. 10: Gudstjänst i Lfds kyrka. Nisula, Martikainen.

Sö 17.9 kl. 12: Gudstjänst i Krs kyrka. Nisula, Martikainen.

Ti 19.9 kl. 13: Kenya syförening i grupprummet i Lfds förs.hem. Varmt välkomna med på höstens första träff. Debora Hannus leder. Program och kaffe. Ta med eget handarbete.

On 20.9 kl. 19: Glädjedropparnas övningar inleds. Välkommen med! Sideby kyrka.

To 21.9 kl. 11.30: Höstens första pensionärssamling i Kristinestads förs.hem. Mat, gemenskap och program. Ukrainska sånger på dragspel. Inga-Lene af Hällström och Debora Hannus leder, Anna Karin Martikainen medverkar. Både nya och gamla deltagare är välkomna med!

Sö 24.9 kl. 10: Högmässa i kyrksalen i Lfds förs.hem. Engström, Bergqvist. Kyrkkaffe.

Sö 24.9 kl. 15: Högmässa i Sideby kyrka. Engström, Vättö.

Må 25.9 kl. 19: Nådejonens övningar inleds i magasinet i Lappfjärd. Välkommen med!

Ti 26.9 kl. 12: Härkmeri missionssyförening samlas i bönehuset. Tidigare och nya medlemmar välkomna med!

Ti 26.9 kl. 12.30: Missionsstugan i Krs förs.hem.

On 27.9 kl. 16: Församlingens orkesterövningar inleds i Krs förs.hem. Vättö, Martikainen.

To 28.9 kl. 11.30: Pensionärssamling i Sideby kyrka. Välkommen med på höstterminens första pensionärssamling. Det blir mat, program och gemenskap! Inga-Lene af Hällström och Debora Hannus leder. Kantor Anna Karin Martikainen medverkar.

To 28.9 kl. 18: Lappfjärd kyrkokörs övningar inleds. Välkommen med! Kyrksalen i Lfds förs.hem.

To 28.9 kl. 19.15: Kristinestads kyrkokörs övningar inleds. Välkommen med! Krs förs.hem.

NÄRPES Träffar

Syföreningarna startar

Gamla och nya deltagare är välkomna med i syföreningarna! Gemenskap och samtal kring handarbete och kaffe. Diakonerna deltar och håller andakt.

Må 18.9 kl. 13 Syföreningen i Övermark församlingshem

To 21.9 kl. 13 Diakonisyföreningen i Närpes församlingshem

Må 25.9 kl. 13 Syföreningen i Rangsby bykyrka

KRISTINESTAD Samtalsgrupp

Sorgegrupp i höst

I sorggruppen går vi igenom sorgens olika faser. Här träffar vi andra som nyligen drabbats av sorg. Vi har möjlighet att diskutera, berätta om våra tankar och känslor och på så vis få stöd av varandra. Ibland kommer tårarna och orden är för svåra att uttala. Det är helt okej att sitta tyst.

Sorgen är tung att bära och då kan det vara bra att träffa andra som går igenom liknande. Träffarna hålls **måndagarna 9.10, 23.10, 6.11 och 22.11 kl. 17-19**. Första träffen blir i Lappfjärds församlingshem.

Anmäl om deltagande till Inga-Lene af Hällström, 040 5277611.

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi

Närpes

Lö 16.9 kl 18: Kyrkokonsert "Herrarnas afton" i Närpes kyrka. Mika Nisula, tenor, Markus Wargh, organist, Kristoffer Streng och Church Hill Boys

Sö 17.9 kl 12: Gudstjänst i Närpes kyrka. Strömbäck, Lindén-Liljehage

Sö 17.9 kl 17: Allkristen samling med Martyrkyrkans vänner i Filadelfia. Talare Johan Candelin och pastor Viktor från Teheran

Sö 17.9 kl 18: Samling i Luthergården. Peter Lassus, An-

drea Holmberg

Ti 19.9 kl 10: Start för Karasamling i Närpes församlingshem. Blomberg

Ti 19.9 kl 13: Tiistaikerho alkaa Närpiön seurakuntatalossa. Örn

On 20.9 kl 18: Start för Litteraturskafferiet i Närpes bibliotek. Blomberg

To 21.9 kl 13: Diakonisyföreningen startar i Närpes församlingshem. Örn

Lö 23.9 kl 18: Aftonmusik i S:ta Maria. Sam Lindén

Sö 24.9 kl 12: Högmässa i Närpes kyrka. Strömbäck, Lindén-Liljehage

Sö 24.9 kl 14: Höstfest i Frönäs bönehus. Tomas Kle-

KRISTINESTAD Träffar

Välkommen på pensionärssamling!

Nu startar pensionärssamlingarna för höstterminen. Välkommen med, både du som är nybliven pensionär och du som varit med tidigare! Det blir mat, program och gemenskap. För tid och plats, se annonseringen ovan.

MALAX Gudstjänster

Mässa med alla

Välkomna på mässa med alla i Malax kyrka **söndag 24.9 kl. 11!** Mässan är extra lätt att förstå och vi sjunger psalmer med stödtecken. Omsorgspräst Claus Terlinden, Katri Lax och Anne Bjurbäck medverkar. Efteråt är det kyrkkaffe i Socken.

mets, Bertel Lindvik, Tom Bergman, Jakobsson. Sång av kören "Vi som sjunger hellre än bra" under ledning av Heddy Norrgård. Servering. Välkomna!

Sö 24.9 kl 18: Sångkväll i Nämpnäs bönehus. Medverkande, Fred Berg, Ingemo Gullans, Sam Lindén. Andakt av Gunilla Teir

Må 25.9 kl 13: Syföreningen i Rangsby bykyrka startar. Blomberg

Övermark

Sö 17.9 kl 10: Högmässa i Övermarks kyrka. Strömbäck, Granholm

Må 18.9 kl 13: Symötet startar i församlingshemmet. Örn

Fr 22.9 kl 18.30: Start för Karasamling i Övermarks församlingshem. Blomberg, Jakobsson

Pörtom

To 14.9 kl 19: Pörtomkören i församlingshemmet. Granholm

Fr 15.9 kl 15: Pörtom musikgäng (barnkör) i församlingshemmet. Granholm

On 20.9 kl 13.30: Seniorkören i församlingshemmet. Granholm

Sö 24.9 kl 10: Gudstjänst i Pörtoms kyrka. Jakobsson, Lindén-Liljehage

On 27.9 kl 13: Start för Karasamling i Pörtoms församlingshem. Blomberg

KORSHOLMS PROSTERI

MALAX

Fr 29.9-sö 1.10: Familjeläger på Klippan. Anmälningstiden har gått ut.

Bergö

Sö 17.9 kl. 14: Högmässa i kyrkan. Englund, Brunell

Ti 19.7 kl. 15: Tisdagshäng för åk 5-6, i FH. Varannan vecka, terminsstart.

Ti 19.7 kl. 18: Ungdomskväll för åk 7 uppåt, i FH. Varannan vecka, terminsstart.

On 20.9 kl. 18: Kyrkokören, i FH, terminsstart.

Sö 24.9 kl. 14: Gudstjänst i kyrkan. Norrback, Brunell.

Malax

Fr 15.9 kl. 13: Minisocken för åk 5-6, i Socken. Varannan vecka, terminsstart.

Sö 17.9 kl. 10: Högmässa i kyrkan. Tornberg, Lax. Söndagsskola i socken.

Sö 17.9 kl. 12: Messu Maalahden kirkossa. Tornberg, Lax.

To 21.9 kl. 18.30: Malax och Petalax kyrkokörer. I Petalax FH. Terminsstart.

Sö 24.9 kl. 11: Mässa med alla, i kyrkan. Om-sorgspräst Claus Terlinden, Lax, Bjurbäck. OBS tiden!

Må 25.9 kl. 10: Karacafé i Övermalax FH. Terminsstart. Varannan vecka.

On 27.9 kl. 11.30: Tro i vardagen, i Övermalax FH.

Petalax

Sö 17.9 kl. 12: Högmässa i kyrkan. Englund, Brunell.

Ti 19.7 kl. 18: Ungdomskväll för åk 7 uppåt, i prästgården. Terminsstart.

To 21.9 kl. 18: Torsdagshäng för åk 5-6, i prästgården. Terminsstart.

To 21.9 kl. 18.30: Malax och Petalax kyrkokörer. I Petalax FH. Terminsstart.

Fr 22.9 kl. 13: Fredagssamling, i FH.

Sö 24.9 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan. Norrback, Brunell.

KOLUMNEN

GUNILLA TEIR

Allt har sin tid

LIVET FÖRÄNDRAS, ibland på grund av medvetna val, ibland på grund av orsaker som vi inte kan påverka.

I början av augusti var det en och annan som kommenterade att skolan snart börjar. Det brukar den göra i augusti, lite olika i olika kommuner. När jag var barn började skolan första september. Det var då. En och annan har tittat förvånat då jag sagt att jag inte längre packar skolväskan. Skolan börjar utan mig. Och nej, jag har inte bytt arbete. Det som har hänt är att jag uppnådde målpensionsåldern och gick in i ett nytt skede i livet.

På frågan om jag saknar skolan svarar jag nej, det gör jag inte. Allt har sin tid. Nya krafter tog över när jag hade gjort mitt.

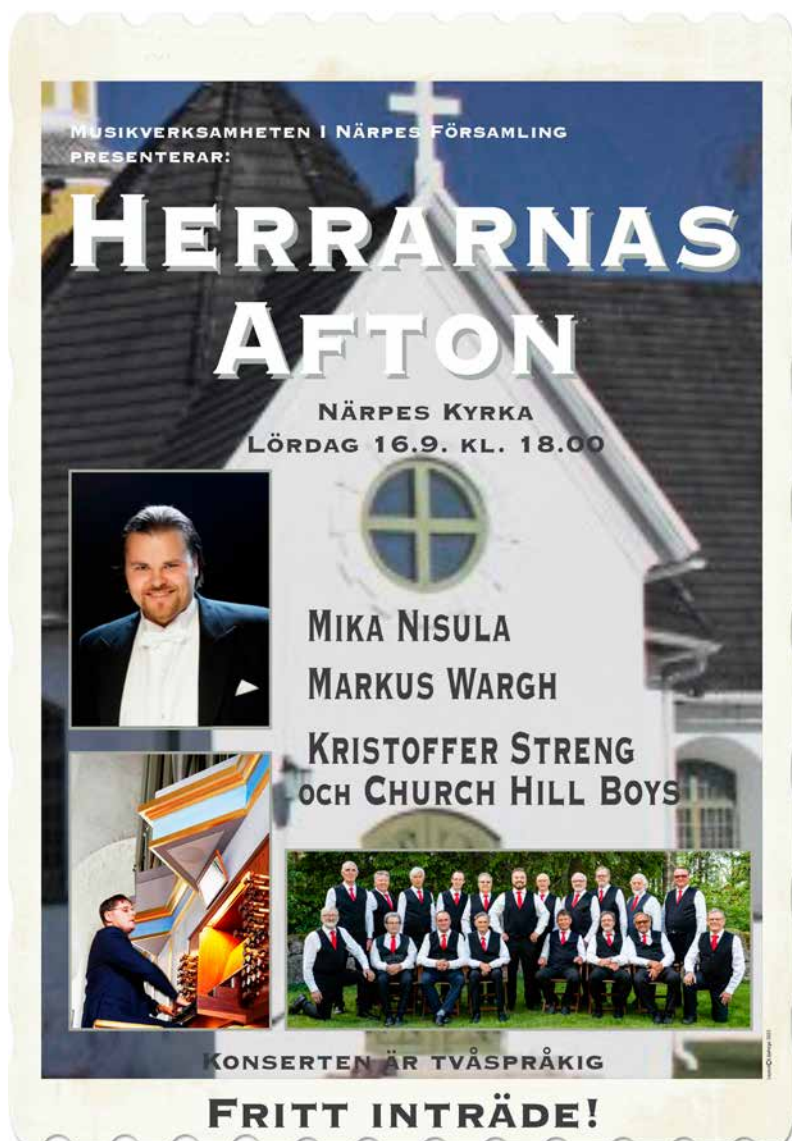
Jag är tacksam över att jag under så många år hade ett intressant, givande och på många sätt utmanande arbete. Jag tänker med kärlek på mina före detta kolleger, studerande och elever. Jag har lärt mig att det gäller att ha tålmod, och en hel del humor, när man arbetar med ungdomar i den utvecklingsfas som kallas puberteten. Tid och tålmod. Det är säkert så att arbete bland ungdomar gör att man hålls ung i sinnet, vilket kunde förklara att alla inte fattar hur gammal jag egentligen är.

»Människovärdet sitter inte i vad vi presterar.«

EN GÅNG lärare, alltid lärare! Ett bevis på det är att mitt nya år alltid börjar i augusti. Lärarkalendern börjar i augusti och slutar sista juli. Hösten innebär en nystart. Det är en lyx att kunna gå på stickcafé en eftermiddag mitt i veckan. Det finns en hel del andra aktiviteter för oss så kallade daglediga. Innan jag blev pensionär var det en och annan som undrade vad jag ska göra som pensionär. Jag har många gånger kunnat konstatera att den som sade att pensionärer har bråttom har helt rätt.

Pensionärer är en enorm resurs i vårt samhälle. Det behövs människor med kunskap och erfarenhet som kan hoppa in i arbetslivet när det behövs. Samtidigt har jag undrat över om man alltid måste göra så mycket. I vårt samhälle har vi en tendens att vara prestationsfixerade. Människovärdet sitter inte i vad vi presterar. Det är helt ok att bara njuta av de sista ljuva åren. Allt har sin tid.

Gunilla Teir är pensionerad lärare och bosatt i Lappfjärd.

Vänster: Patrull Blåvinge på scoutläger på Lisasgrynnan 1976. Fr.v. Benita Hägglund, Pia Kivinen, Caroline Söderling, Sofie Moliis, Lena Holti och skydd patrullledare Ulrika Söderling. Höger uppfifrån: Patrullledarna Fredrik Söderling och Kurt Rusk hissar flaggan. Ulrika Söderling (Lindholm) blir dubbad av kårchefen Erik Sepänaho. Höger nere: Vinterutflykt till scoutstugan Djungelhyddan. FOTON: PRIVATA

”Scouterna gav träning i empati”

I år fyller Borgå stift 100 år. Vilka spår har det kyrkliga livet satt hos oss, och vad har varit särskilt viktigt? Läraren Ulrika Lindholm lyfter fram sin scouttid i barndomens Korsnäs. Korsnäs scoutkår, grundad 1973, är fortsättningsvis verksam.

TEXT: **ULRIKA LINDHOLM**

KORSNÄS I Korsnäs församling grundades Korsnäs scoutkår rf år 1973 av prästen Rafael Järnström och Erik Sepänaho samt Egil Holti och Bertil Widd. Järnström var kårchef.

I år firar scoutkåren alltså 50 år. Från början fanns två patruller: Vargen och Höken. Endast pojkar var med i dem. Min bror Fredrik var patrullledare i Vargen. Kurt Rusk var patrullledare i Höken. År 1976 fick flickor komma med och jag blev patrullledare i Patrull Blåvinge.

Vi hade egna patrullmöten, hajker och en safariarbetsdag, kan jag läsa i

vårt patrullhäfte. Kår-ropet är detsamma ännu idag:

Hav, hav, hav

Sten, sten, sten

Rött, rött, rött

Blått, blått, blått

Det är färgerna vi fått, hurra!

Tre tändstickor och en konservburk

Det var spännande att vara på läger med de luttrade scoutpojkarna. En dag fick vi i uppdrag att koka vatten med en tom konservburk och tre tändstickor som hjälpmedel. Oj, vad det var nervöst! Vi

hade nog inte någon aning om hur vi skulle bygga eldstaden. Men troligtvis lyckades vi få elden att brinna och vattenet att koka.

Man såg olika metoder. Somliga satte konservburken direkt på elden – kanske till och med något vatten välte ut. Andra byggde bastanta spisar med en tjock flat sten, som först skulle bli het innan vattnet kunde börja koka. Men allas försök uppmuntrades!

Utflykter till scoutstugan, som kallades Djungelhyddan, var populära. Många var under utflykterna klädda i idrottsföreningen IF Fyrens dräkter. I Korsnäs har det alltid funnits ett gott samarbete mellan församlingen, kommunen och föreningarna.

Nya perspektiv

Vispelade också teater i scouterna. Den här sketchen minns jag särskilt:

Person 1 kommer gående med en diskborste i band.

Person 2: ”Jaha, du är ute och går med diskborsten!”

Person 1: ”Puh! Det är ju min hund!”

En stund senare upprepas situationen. Person 2: ”Jaha, du är ute och går med hunden!”

Person 1: ”Är du tokig. Det är ju min diskborste!”

Borgå stift 100 år

År 2023 firas som ett jubileumsår för Borgå stift. Temat för jubileumsåret är Tillsammanskraft.

Som scouter fick vi träning i att tänka ur andras perspektiv, och vi fick träna empati!

Samlingen kring lägerelden är ytterligare ett fint minne. Vi sjöng: ”Skymning rår över skogar och vatten. Snart har dagen nått sitt slut ...”

Genom scouting skapas ett intresse för och en kärlek till naturen och hembygden. Speciellt flickor utvecklas när de ska klara sig i naturen; slå upp tält, göra uppeld, hantera kniv och yxa samt bygga på lägerområdet. För 50 år sedan var det inga vanliga sysslor för flickor.

Själv utvecklades jag som ledare och prioriterar i mitt lärarvärv att göra mina elever förtrogna med sin hembygd. Jag tar gärna ut dem i naturen för att de ska få både kunskaper och upplevelser samt stärkas i socialt umgänge.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Korsholm utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Johan Sandberg, johan.sandberg@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 3599. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Han är herde i fyra församlingar

Vänförsamlingen i Töstamaa, Estland är viktig för både Tarja Boström och Marja Haga – och de har stor nytta av att kunna estniska.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

KORSHOLM Korsholms svenska församlingharen vänförsamling i Töstamaa, väster om Pärnu, på andra sidan den udde som ramar in Pärnuviken.

– I september 2018 undertecknades vänförsamlingsavtalet mellan Korsholms svenska församling och Töstamaa församling i Estland, berättar Marja Haga och Tarja Boström.

De har länge varit med i församlingens arbetsgrupp för vänförsamlingsverksamhet i Töstamaa. En orsak är att båda talar estniska: Tarja Boström har talat språket med sin mamma och mormor, som kommer från Tartu, medan Marja Haga har studerat estniska och upprätthållit språkkunskaperna tack vare vänner i Estland.

När Töstamaas kyrkoherde Lembit Tammsalu besökte Korsholm tillsammans med sin fru Monika och sina barn i mitten av augusti fick de möjlighet att använda sin estniska.

– I Gamla Vasa bekantade vi oss med kyrkans historia, fastigheter och de gamla kyrkoruinerna. Vi hade en trevlig pratstund med medlemmar i församlingsrådet.

De besökte också De Geer-moränerna vid Salteriet.

– På söndag var det mässa i kyrkan, och Tammsalu framförde en hälsning från Töstamaa.

Under kyrkkaffet fick Tammsalu berätta mer om sin församling och förhållandena där, sedan besökte kyrkoherdefamiljen Tropiclandia och efteråt blev det lunch hemma hos Marja Haga.

Församlingen har små inkomster

Korsholms församling har budgeterat medel för församlingen i Töstamaa varje år. De medlen används till att dryga ut kyrkoherdens och kantorns lön.

– I Estland har de ingen kyrkoskatt, så församlingsmedlemmarna betalar en frivillig avgift direkt till församlingen. Men eftersom Töstamaa är en avfolkningsbygd där det mest bor pensionärer blir inkomsterna väldigt små.

Både Tarja Boström och Marja Haga är

Tarja Boström tolkar från estniska till svenska när Lembit Tammsalu talar. FOTO: PRIVAT

Familjen Tammsalu och vårdarna. FOTO: PRIVAT

Kyrkan i Töstamaa.

FOTO: PRIVAT

imponerade av att församlingsverksamheten drivs med så små medel – mer som ett kall än som ett jobb.

– Lembit Tammsalu är också kyrkoherde i tre andra församlingar, och utöver det lärare i historia och samhällslära i en skola.

Hur många gudstjänstbesökare brukar delta i gudstjänsten i Töstamaa kyrka om söndagarna?

– Oftast är det mellan tre till fem personer. Eftersom de aktiva församlingsmedlemmarna är så få är det förståeligt att det är svårt att underhålla en kyrka, säger Tarja Boström.

Kyrkan i Töstamaa är 255 år gammal och byggd på sandjord. År 1972, under Sovjeteran, grävde man ett dike för vattenledningar alltför nära kyrkans vägg. Fukten gjorde att en hel vägg och kyrktornet rasade ner. Också plåttaket läcker: under regn bildas vattenpölar i kyrkan. Om vintrarna är kyrkan inte uppvärmd och då hålls gudstjänsterna i en byggnad på andra sidan vägen.

– Men en tidigare kyrkoherde började reparera kyrkan på eget initiativ och med privata medel. Väggen fick han hel, men kyrk-

tornet byggdes bara till hälften, och än har det inte funnits pengar att återbygga den.

– Vi hoppas att Gud skulle prata med en riksfärsman som skulle förbarma sig över kyrkobyggnaden, sa Lembit Tammsalu under sitt besök.

Töstamaa är en en skärgårdskommun utan någon industri, och ungdomarna flyttar därifrån till större städer.

– Framtiden ser inte så ljus ut, men församlingsmedlemmar kämpar hårt och tänker inte ge upp. De jobbar utgående från de förutsättningar de har.

Ser man av något spirande intresse för kyrkligt liv i Estland?

– Det finns inget annat europeiskt land där levnadsstandarden under de senaste 20 åren stigit så snabbt som i Estland. Jag tror att många ester på sätt och vis har en tro och är intresserade av kyrkan, men hela deras energi går åt till att höja sin levnadsstandard och bli av med det ryska arvet, säger Tarja Boström.

När Estland blev självständigt var många ivriga och ville gå i kyrkan. Den iveren har tyvärr avtagit, men det betyder inte att esterna skulle vara mot kyrkan.

– Vi hoppas att de hittar till kyrkan igen.

KORSHOLMS PROSTERI

KORSHOLM

Barnfamiljernas terminsstart: fr 15.9 i Smedsby. Lilli-putti-tåget är på plats 9.30–11.15. Lunch serveras kl 10–11.30 och tvåspråkig sångstund tillsammans med kantor Ann-Christine Nordqvist-Källström hålls 11.30. I samarbete med Korsholms finska församling.

Högmässa: sö 17.9 kl 11 i kyrkan. Mats Björklund och Ann-Christine Nordqvist-Källström.

Bönegruppen: samlas ti 19.9 kl 18 i Gröna rummet i Smedsby fg. Nya deltagare välkomnas!

Föräldra-barncafé: i Karperö on 20.9 kl 9.30. Lek, sångstund och kaffe med dopp.

Körskolan: (kör för alla lågstadiesbarn) övar on 20.9 kl 17.30 i kyrkan. Ledare Erica Nygård.

Ungdomskören Germivox: (för högstadie- och gymnasie-ungdomar) övar to 21.9 kl 15.15–16 i Smedsby fg. Nya sångare välkomna! Ledare Michael Wargh.

Adelcrantz blåsensemble: övar to 21.9 kl 17 i sockenstugan. Alla som spelar blåsinstrument är välkomna med.

Föräldra-barncafé: i Smedsby fr 22.9 kl 9.30. Lek, pyssel, sångstund och kaffe.

Pappa-barnträff: lö 23.9 kl 9.30. Samling vid Alkula-gården för korvgrillning. Vi bjuder på korv, trip och kaffe, men man får gärna ta med även egen matsäck.

Högmässa: sö 24.9 kl 11 i kyrkan och kl 18 i Smedsby fg (OBS tiden!) Emilia Kontunen och Erica Nygård.

Mässa med Alla: sö 24.9 kl 11 i Malax kyrka med bl.a. Claus Terlinden, omsorgspräst. Mässa med Alla är lätt att förstå och ta till sig. Vi sjunger psalmer med stödtecken.

Missionsgruppen: samlas må 25.9 kl 13.30 i rum Glöd i Smedsby fg. Handarbete och kaffe.

Prosteriets träffdag för personer med erfarenhet av psykisk ohälsa: ti 26.9 kl 11 vid Alskat lägergård. Lunch, föreläsning, pyssel, nattvardsmässa. Avg. 10 eur betalas på plats. Transport ordnas vid behov.

Kör för alla: träffas on 27.9 kl 18.30 i församlingshemmet. Alla välkomna med!

Föräldra-barncafé: fre 29.9 kl 9.30 i Smedsby fg.

KVEVLAX

En kväll kring tro och liv: lö 16.9 kl 18 i Kvevlax församlingshem, ordnas av Förbundet Kyrkans Ungdom tillsammans med Kvevlax församling. Matts Aspvik, Amanda Audas-Kass, Mats Björklund från Pedersöre, Robin Nyman från Jakobstad, samtal i soffan, musik, kvällste.

Gudstjänst: sö 17.9 kl 10. Fredrik Kass, Rodney Andrén.

Mathjälpen: ti 19.9 & 26.9 kl 10. Kontakta Nina Andrén om du inte hämtat mat tidigare tfn 044 0462312.

Föräldra-barnklubb: on 20.9 & 27.9 kl 9.30 i dagklubben.

Symöte: on 20.9 kl 13 i ds.

Orkestern Stråkdraget börjar: on 20.9 kl 17.30 i fh.

Kyrkokören och Manskören börjar: on 21.9 kl 19 i fh med ett gemensamt infotillfälle.

ALSKAT Psykisk ohälsa

Prosteriets träffdag för personer med erfarenhet av psykisk ohälsa

Tisdagen 26.9 ordnar prosteriet en träffdag på Alskat lägergård.

Programmet ser ut så här:

11:00 Ankomst och presentation

11:30 Lunch, fri samvaro eller promenad

12:45 Tema: Tacksamhet

13:30 Pysselstund; korttillverkning m.m.

14:30 Kaffe

15:00 Nattvardsmässa med Rune Lindblom m.fl.

16:00 Hemfärd

Högmässa: sö 24.9 kl 10. Fredrik Kass, Yngve Lithén.

Kansliet stängt: on 27.9 hela dagen.

Bibel- och bönegrupp: on 27.9 kl 19 i Krubban.

Karakaffe: to 28.9 kl 9.15 i ds. Gäst: Sören Finne.

REPLOTT

Kvällsmässa: sö 17.9 kl 18 i Replot. Häggblom, Vidjeskog

Mathörnan: ons 20.9 kl 13–15 Björkögården. Gäst Kerstin Haldin-Rönn. Anmälan senast må 18.9 till Barbro Lähdesmäki eller Leif Galls.

Gudstjänst: sö 24.9 kl 12.30 i Björköby.

SOLF

Barnkören Solfångarna: övar fr 15.9 kl 12.15 i Solf skolas musikal. Ledare för kören är Heidi Lång. Alla barn välkomna med.

Högmässa: sö 17.9 kl 10 med Johan Kanckos och Patrik Vidjeskog. Kyrkkaffe.

Bönegruppen: samlas må 18.9 kl 19 på vinden i församlingshemmet. Nya deltagare välkomnas.

Träff för Små&Stora: ti 19.9 med drop-in från 9.30. Lek, fri samvaro, klapp- och klängsång samt gemensam frukost står på agendan.

Kvinnofrukost: lö 23.9 kl 9.30 i församlingshemmet. Gäst Monika Koskinen. Anmälan senast 15.9 kl 14 till pastorskansliet, tel 044-770 8122 eller solfs.forsamling@evl.fi. Avgift betalas på plats.

Kvällsgudstjänst: sö 24.9 kl 18 med Johan Kanckos och Patrik Vidjeskog.

Träff för Små&Stora: ti 26.9 med drop-in från 9.30.

Pensionärsträff: on 27.9 kl 13 i församlingshemmet. Föreläsning, musik och kaffeservering.

Avgift 10€, kontant betalning på plats. Församlingarna ordnar med transport åt sina deltagare.

Anmälan och specialdieter till Hanna Saarijärvi, diakon i Korsholms svenska församling, tfn. 044 322 6707 el. hanna.saarijarvi@evl.fi.

MALAX

Fr 29.9–sö 1.10: Familjeläger på Klippan. Anmälningsstiden har gått ut.

Bergö

Sö 17.9 kl. 14: Högmässa i kyrkan. Englund, Brunell

Ti 19.7 kl. 15: Tisdagshäng för åk 5–6, i FH. Varannan vecka, terminsstart.

Ti 19.7 kl. 18: Ungdomskväll för åk 7 uppåt, i FH. Varannan vecka, terminsstart.

On 20.9 kl. 18: Kyrkokören, i FH, terminsstart.

Sö 24.9 kl. 14: Gudstjänst i kyrkan. Norrback, Brunell.

Malax

Fr 15.9 kl. 13: Minisocken för åk 5–6, i Socken. Varannan vecka, terminsstart.

Sö 17.9 kl. 10: Högmässa i kyrkan. Tornberg, Lax. Söndagskola i socken.

Sö 17.9 kl. 12: Messu Maalahden kirkossa. Tornberg, Lax.

To 21.9 kl. 18.30: Malax och Petalax kyrkokörer. I Petalax FH. Terminsstart.

Sö 24.9 kl. 11: Mässa med alla, i kyrkan. Omsorgspräst Claus Terlinden, Lax, Bjurbäck. OBS tiden!

Må 25.9 kl. 10: Karacafé i Övermalax FH. Terminsstart. Varannan vecka.

On 27.9 kl. 11.30: Tro i vardagen, i Övermalax FH.

Petalax

Sö 17.9 kl. 12: Högmässa i kyrkan. Englund, Brunell.

Ti 19.7 kl. 18: Ungdomskväll för åk 7 uppåt, i prästgården. Terminsstart.

To 21.9 kl. 18: Torsdagshäng för åk 5–6, i prästgården. Terminsstart.

To 21.9 kl. 18.30: Malax och Petalax kyrkokörer. I Petalax FH. Terminsstart.

Fr 22.9 kl. 13: Fredagssamling, i FH.

Sö 24.9 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan. Norrback, Brunell.

REPLOTT Mathörnan

God mat och trevlig gäst!

Hösten är på intåg och med den startar den omtyckta Mathörnan i Björkögården. Första hörnan hålls **onsdagen 20.9 kl. 12–15**. Gäst för dagen är Kerstin Haldin-Rönn.

Anmäl dig senast må 18.9 till Barbro Lähdesmäki eller Leif Galls. Väl mött i den goda matens tecken!

KVEVLAX Musik

”Sånger av Johannes” – en konsert 30.9 kl.18 i Kvevlax kyrka

”Sånger av Johannes” är en konsert med prästen och sångskrivaren Johannes Westö **lördag 30.9.2023 kl.18** i Kvevlax kyrka. Sångerna är självbiografiska och kommer ur Johannes eget liv. Samtidigt finns också den kristna traditionens inflytande med i sångtexterna.

Johannes framför sina sånger med sång, gitarr och munspel. Konserten pågår i ca 1 timme. Hjärtligt välkommen!

Kvevlax kyrkokör och manskör reste till Norge

3.8

Klockan 6.30 startade bussen från församlingshemmet i Kvevlax med 38 resenärer sin Molderesa. Den har varit i planerna flera år, men nu blev den av.

Varför just Molde? Jo, därför att i Molde domkyrka finns originalet till vår altartavla "Kvinnorna vid den tomma graven". Vi väntade med spänning att få se den.

Molde är rosornas stad och visst fanns rosor överallt och i olika färger. Båt- och färjtrafiken var livlig både till och från Molde. Det var en vacker stad.

5.8

På lördag uppträdde körerna i Alexandra park med körsång och dragspelsmusik. Det blåste lite kallt men regnade inte. Körerna hade cirka 30 åhörare och folk som kom och gick.

Nu till Molde domkyrka, vårt mål. Spännande! Vi begrundade denna målning. Slutligen kunde vi enas om att vi var helt nöjda med vår egen altartavla. Den reproduktionen är målad av Berndt Lagerstam år 1905.

Kvällen avslutades med pizza-gemenskap och en aftonandakt.

6.8

Söndag kl. 11 var det högmässa med dop. Det var festdag i Molde domkyrka. Under första psalmen gick alla in i procession. Först prästen och "dopfamiljen", Manskör, Kyrkokör, vår körledare och kantor Rodney Andrén, och sedan alla övriga. Efter mässan var det kaffe längst bak i kyrkan. Nu var målet nått, vi hade sett originalet av vår altartavla och sjungit i Molde domkyrka.

Hemresan startade – vi körde över åtta broar. Resan gick över vattnet, på vattnet med landsvägsfärja och under vattnet genom tunnel.

7.8

Vi övernattade i Trondheim och ville besöka Nidarosdomen, Norges nationalhelge-

dom. Den har varit en mötespunkt i Trondheim i mer än 900 år. Vi fick till och med sjunga en körsång där. Vi är tacksamma för det minnet.

Dagens andakt hölls nästan alltid i bussen. Där var vi samlade och lyssnade. Ett motto blev psalm 534 "I denna ljuva sommartid", ett annat psalm 510 "Herrens nåd är var morgon ny". Herrens bön bad vi alla dagar.

Många i bussen talade och berättade om trevliga minnen och upplevelser. Vi fick bland annat en riktigt bra "lektion" om kända musiker och kompositörer som var hemma från den ort vi körde igenom. Så fint att varje människa har något att förmedla!

8.8

Start från Sundsvall på morgonen. Nu hade det kommit till vår kännedom att Alnö nya kyrka, byggd 1896, också hade en reproduktion av tavlan i Molde. Vi var lite tidiga i farten, men det lyste i kyrkan. Vi fick lov att komma in och titta. Jo, där fanns altartavlan "Kvinnor vid den tomma graven". Också denna gång var vi helt nöjda med vår egen altartavla.

På vägen möttes vi av åskväder och störtregn, men allt gick bra och vi kom till Wasalines färja. Så nöjda vi kände oss över allt vi fått vara med om, höra, se och uppleva samt den fina gemenskapen.

"Tack min kära Gud för vad som varit."

ESTRID HJORTH
Kvevlax

SOLF Frukost

Kvinnofrukost lö 23.9 i Solf med Monika Koskinen

Äntligen är det dags för kvinnofrukost igen! Lördagen 23.9 kl 9.30 dukas det fram en delikat frukost i församlingshemmet i Solf, som avnjuts i det bästa sällskapet! Därefter är det dags för föreläsning med dagens gäst Monika Koskinen. Monika är universitetslektor i vårdvetenskap vid Åbo akademi. Hennes föreläsning går under namnet "Försakelsens möjligheter – tankar om hur försäkelse kan ge oss hälsa i livets olika skeden genom att hjälpa oss få syn på det som är värdefullt i våra liv, ge det utrymme och föra oss närmare varandra".

Föreläsningen baserar sig på hennes doktorsavhandling från 2021: Hälsans tomrum – en hermeneutisk studie om försakelsens betydelse för hälsan.

Anmälan bör göras senast 15.9 kl 14 till pastorskansliet, tel 044-770 8122 eller solfs.forsamling@evl.fi.

Varmt välkommen!

KOLUMNEN

ALARIC MÅRD

Den blicken

VI SLÅR oss ner bredvid varandra vid kyrkkaffet efter mässan och mellan klunkarna kommer frågan som har levt med mig de senaste månaderna. "Lär ni ungdomarna vad barmhärtighet betyder?" Dagens predikan har belyst den psykiska ohälsan bland unga och eftersom mitt huvudområde är ungdomsarbete är frågan helt befogad. "Vad tänker du själv att barmhärtighet betyder?" frågar jag för att få lite tid att fundera på frågan. Svaret kommer snabbt: "Det är den kärleksfulla blicken."

LÄR VI ungdomarna vad barmhärtighet betyder? Jag hoppas det. Jag hoppas att vi lär hela församlingen vad det betyder. Eller egentligen så hoppas jag att vi får uppleva den i våra sammanhang och i vår gemenskap. För den kärleksfulla blicken är ju inget teoretiskt resonemang. Den är ett möte med vår nästa och ytterst ett möte med Jesus själv. Barmhärtighet är ett mjukt ord, men det ställer ganska hårda krav på oss. Tycka synd om kan vi göra på betryggande avstånd och goda råd kan vi leverera från vårt soffhörn. Barmhärtigheten tvingar oss att ta ett steg närmare. Den kärleksfulla blicken behöver ögonkontakt. Den utsträckta handen kräver mindre än en armlängds avstånd.

»Barmhärtighet är ett mjukt ord, men det ställer ganska hårda krav på oss.«

I DE snabba internetklippens tid möter många av oss hundratals röster dagligen. I bästa fall kan de bidra med uppmuntran och inspiration och i värsta fall med självhat och passivitet. I alla fall är algoritmerna designade att hänsynslöst förstärka vår sinnesstämning och våra tankemönster. Vår flöden förmår inte ens i sina bästa stunder ta steget in i vår verklighet för att lyssna, förstå och stanna kvar. Den kärleksfulla blicken behöver komma från annat håll.

JAG ÄR övertygad om att vi behöver slå vakt om de platser där samtal kan födas och blickar kan mötas. Vi behöver våra kyrkkaffar och små gemenskaper. Vi behöver få möta oredigerade liv och skamfylade förebilder. Visdom föds lika mycket ur brustenheter som ur kompetens. När liv får möta liv kan den kärleksfulla blicken uppstå.

Alaric Mård är församlingspedagog i Jakobstads svenska församling.

Henna Lundström (till vänster) och Sanna Saarela trivs med dagklubbarna. FOTO: SANNA SAARELA OCH HENNA LUNDSTRÖM

Välkommen till dagklubb!

Henna Lundström och Sanna Saarela välkomnar både barn och föräldrar till Korsholms svenska församlings grupper för barn och föräldrar. – Än finns det lediga platser i Dagklubben, så det är inte för sent att ta kontakt! säger de.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

KORSHOLM Anmälningssdagen för barnklubbarna gick ut i vår – men än finns det några lediga platser i 4–5-årsgruppen.

– Det är bara att kontakta oss och fråga, säger de.

Dagklubben är öppen tisdagar och torsdagar (se närmare info i rutan på denna sida).

– Det är lite som minidagis.

På programmet står pyssel och fri lek.

– Vi är både ute och inne, och vi lär oss också olika sånger, säger Henna Lundström.

Sanna Saarela vill gärna också göra reklam för föräldra-barn-caféet, som ordnas i Smedsby varje fredag och i Karperö och Tölby varannan onsdag.

»Kommer man hit orkar man bättre därhemma också.«

Också pappa-barngrupperna fortsätter som förr, i höst ordnas de under två lördagar.

Barnen lär sig att leka med andra

Sanna Saarela trivs med sitt jobb.

– Det är roligt att träffa andra människor och lära känna familjerna. Det känns bra att sitta och prata med dem, se hur föräldrar hittar varandra i de öppna caféerna och börjar ha kontakt också på fritiden.

När det gäller dagklubben gillar hon att se hur barnen lär sig att umgås med varandra, hur de utforskar livet och världen och lär sig också svåra saker, som att dela med sig.

Henna Lundström tycker om att jobbet är så mångsidigt.

– Vi har så många olika grupper att jobbet verkligen känns varierande.

Hon gillar också dagklubbssarbetet – det känns fint att ha en tvååring som vill komma i famnen, kramas och läsa en bok.

– Många barn kommer både till dagklubben och den öppna föräldragruppen, och när de är med i verksamheten hela året lär vi känna dem ganska bra.

Man orkar bättre efter umgänge

Själv kommer Henna Lundström från Kemi, och har som mamma lärt känna andra föräldrar just via församlingens grupper.

– Det är värt att komma hit och träffa andra i stället för att stanna hemma – då orkar man bättre därhemma också och får kraft att leka med barnen, städa och laga mat, säger hon.

Förutom dagklubbar och föräldraträffar ord-

nar församlingen också sommarklubb för lågstadiesbarn.

– Dessutom har vi familjegudstjänster och en knattegudstjänst där man får röra sig i kyrksalen. Den går på barnens villkor. I år ordnas den fredagen den 6 oktober klockan 9.30 i Smedsby församlingssgård, i samband med föräldra-barn-caféet.

Vi ska inte heller glömma Lilliputti-tåget!

– Det är ett litet citytåg som åker runt, och det besöker Smedsby i samband med terminsstarten den 15 september klockan 9.30.

För barn och familjer

Dagklubb för 2–3-åringar (tisdagar och torsdagar kl 9–11) och 4–5-åringar (tisdagar och torsdagar kl. 12–15). Ta kontakt och fråga efter lediga platser!

Föräldra-barncafé 9.30–11, ordnas i Smedsby varje fredag, i Karperö varannan onsdag (jämna veckor) och i Tölby varannan onsdag (udda veckor).

Pappa-barngrupp på Alkula går i Gamla Vasa den 13.9 kl 9.30–11, korvgrillning vid grilltaket.

Knattegudstjänst på barnens villkor fredagen den 6 oktober i samband med föräldra-barn-caféet.

Terminsstart i Smedsby den 15 september.

Vid det tvåspråkiga jippot får man åka runt i ett litet tåg, dessutom står lunch och sångstund på programmet.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Pedersöre prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Rebecca Pettersson, rebecca.pettersson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Alpha – en plats för svar och stillhet

Annika Holm hade glömt hur man ska göra då man stillar sig. I dag är hennes vardag lika stressig som förr, men hon har hittat små stunder av andakt.

TEXT: **REBECCA PETTERSSON**

JAKOBSTAD För ungefär ett år sedan bestämde sig Kronobybon Annika Holm för att gå en Alpha-kurs i Jakobstads svenska församling. Det ledde till samtal hon saknat och små stunder av närvaro.

Varför ville du gå en Alpha-kurs?

– Jag har länge tänkt tanken men aldrig tagit mig tid. Jag befann mig i en fas i livet där det kändes som att jag var fast i ekorrhjulet. Det var ett pussel av familjeliv, aktiva barn, jobb och studier som innebar en väldig stress. Jag kände mig jäktad hela tiden.

Sin tro på Gud har Annika Holm haft med sig hela sitt vuxna liv. Hon upplever att Gud hjälpt henne under tunga perioder i livet. Ändå tappade hon bort sin relation till Gud i allt jäkt.

– Det kändes nästan som om jag förlorade min förmåga att stilla mig. När man springer snabbt genom vardagen glömmar man lätt bort att det finns ett större syfte med livet än att springa genom det.

– Jag kom till en punkt där jag ville utforska tron och ge den större plats i livet.

Vad gör man på en Alpha-kurs?

– Vi började med en gemensam middag. Det är en lyx i sig att få komma till ett dukat bord och bara få umgås.

– Undervisningen gick igenom grunderna för den kristna tron, men för mig var det framför allt diskussionerna i smågrupper som blev viktiga. Att få diskutera större och djupare frågor än vad man kanske gör annars.

För vem passar Alpha?

– För alla, oberoende av vad man tror eller inte tror på. Det är ett sammanhang med låg tröskel dit man absolut ska gå om man ens lite söker svar kring tro eller vill hitta en gemenskap.

– Åtminstone jag hade inget sådant sammanhang sen tidigare.

Då kursen tog slut tog Annika Holm med sig

För Annika Holm blev Alpha en oas av djupa samtal, och en plats att hitta tillbaka till sin relation med Gud. FOTO: PRIVAT

framför allt två saker. Sin smågrupp och sin nyfunna tid med Gud.

Hon har hållit fast vid att stiga upp lite tidigare om mornarna för att få en stilla stund varje dag, och hennes smågrupp från Alpha-kursen har fortsatt att träffas.

»Jag hade inget sådant sammanhang sen tidigare.«

Två nya kurser drar igång

I höst ordnas en Alpha-kurs för daglediga i Kyrkostrands församlingshem. Den riktar sig till pensionärer, arbetslösa, föräldralediga och alla som vill och kan. Vid behov finns det möjlighet till barnpassning i samband med kursen. Träffarna sker på onsdagar mellan klockan 12.00 och 14.30.

Våren 2024 kommer en ny chans. Då ordnas en Alphakurs som träffas kvällstid, närmare bestämt under torsdagar klockan 18.00 till 20.30.

För mer information, kolla in Jakobstads svenska församlings webbplats.

PEDERSÖRE PROSTERI

JAKOBSTAD

FR 15.9 kl. 19.00: in da House i Församlingscentrets ungd.utr., Nylund-Wentus, Mård.

SÖ 17.9 kl. 12.00: Högmässa i Jakobstads kyrka, Boris Salo, Krokfors, Borgmästars, Cantate. Sven-Olof Björks gudstjänstgrupp. Sänds även via församlingens Youtube-kanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi

MÅ 18.9 kl. 13.30: Syföreningen för Mariahemmet, andakt Anna-Pia Svarvar.

TI 19.9 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

TI 19.9 kl. 12.00: Taizéandakt i Johanneskapellet.

TO 21.9 kl. 12.00: Lunchmusik i Jakobstads kyrka.

TO 21.9 kl. 18.00: Höstglöd. En kväll i missionens tecken i Församlingscentret. Missionärer medverkar digitalt. Turpeinen, Kanckos.

FR 22.9 kl. 19.00: in da House i Församlingscentrets ungd.utr., Nylund-Wentus, Mård.

SÖ 24.9 kl. 12.00: Högmässa i Jakobstads kyrka, Jan-Gustav Björk, Boris Salo, Wester, manskören Adorate. Anna-Pia Svarvars gudstjänstgrupp. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi

SÖ 24.9 kl. 17.30: Fokus i Församlingscentret. Undervisning, Boris Salo. Lovsång Sofi Södergård. Barnfokus, servering.

TI 26.9 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

ON 27.9 kl. 14.00: Samtal kring sorgen i Församlingscentret, Ekman, Anna-Pia Svarvar.

ON 27.9 kl. 17.30: U-klubben i Församlingscentret. Gäst: Omsorgspräst Claus Terlinden. Löfs-Snellman, Wester. Servering.

TO 28.9 kl. 12.00: Lunchmusik i Jakobstads kyrka.

TO 28.9 kl. 13.00: SLEF:s missonssamling i Församlingscentret, Tomas Klemets.

TO 28.9 kl. 19.00: Vardagspaus – för kvinnor i Bonäs prästgård, Catharina Englund.

KRONOBY

Gudstjänst: sö 17.9 10.00 i Kronoby kyrka. Wallis, Uunila. Inskrivning till vinterskriftskolan.

Mässa: sö 24.9 13.00 i Kronoby kyrka, Saitajoki, Uunila.

Terjärv

Gudstjänst: sö 17.9 13.00 i Terjärv kyrka, Store, Borgmästars.

Mässa: sö 24.9 10.00 i Terjärv kyrka, Saitajoki, Uunila.

Nedervetil

Finskspråkig mässa: sö 17.9 10.00 i Nedervetil kyrka, Store, Borgmästars.

Gudstjänst: sö 24.9 10.00 i Nedervetil kyrka, Store, Smedjebacka, Nedervetil kyrkokör.

LARSMO Undervisning

Kyrkhelg i Larsmo

Kyrkhelgen i Larsmo **15-17.9** inleds fredag kväll i kyrkan och fortsätter lördag morgon i Cronhjelm-skolan med möten och seminarier fram till midagen kl. 17.00. Lördagens festkväll och söndagen hålls i kyrkan och församlingshemmet.

Årets tema är: "Hör vad Anden säger!" Huvudtalare är pensionerade kyrkoherden Berth Löndahl från Malmö. Mera info finns på församlingens hemsida eller www.kyrkhelg.fi.

LARSMO

Gudstjänsterna strömmas via församlingens YouTube kanal samt direktsändning i Larsmo När-TV.

To 14.9 kl. 14 Nattvard vid Sandlunden: Lassila, Forsman.

Fre 15.9-sö 17.9 Kyrkhelg Nord i Larsmo kyrka och Cronhjelmsskolan: Berth Löndahl, Leif Nummela, Kerstin Mitts m.fl., eget program för barnen, mer information hittas på www.kyrkhelg.fi.

Fre 15.9 kl. 19 Inledningsmöte: i kyrkan, Berth Löndahl, Kjell Östman, lovsångsgruppen med Susanna Östman.

• **kl. 22 Ungdomsmässa:** i kyrkan, Herman Mård, Henrik Östman, Hannes Uunila, Maria och Benjamin Dahlskog.

Lö 16.9 kl. 10 Förmiddagsmöte: i Cronhjelmsskolan, Löndahl, sång Marina Rintamäki m.fl.

• **kl. 13 Bibelstudium:** i Cronhjelmsskolan, Nummela.

• **kl. 15.30 Seminarier:** i Cronhjelmsskolan.

• **kl. 19 Festkväll:** i kyrkan, Löndahl, vittnesbörd av pastor Victor från Iran, Mats Sjölands lovsångsteam.

• **kl. 22 Ungdomsmöte:** i kyrkan, Viktor Asplund, Evelina Sundvik, Amos Nordman.

Sö 17.9 kl. 10 Festhögmässa: Tomas Klemets, Lassila, Forsman, kyrkokören, Victoria & Viktor Asplund. Radiering för Radio Vega. Efteråt kyrklunch och avslutningsmöte kl. 13 i kyrkan.

On 20.9 kl. 13.30-15.00 Syförening i Västerby bönehus: terminsstart. Vi träffas varannan onsdag (jämma veckor)

To 21.9 kl. 18-20 Språkcafé i huvudbiblioteket i Holm: vi umgås över en kopp kaffe/te och pratar enkel svenska tillsammans. Arr. Larsmo kommunbibliotek, FRK i Larsmo och Larsmo församling.

Lö 23.9 kl. 19 Sammankomst i kyrkan: (Bosund bönehusförening).

Sö 24.9 kl. 10 Gudstjänst: Lassila, Forsman, sång Johanna Lill-Thylin. Kyrkvård: Björn, Björnvik,

Långstranden, Kalvholmen.

To 28.9 kl. 19 Karasamling: i prästgården, Sture Nyholm.

NYKARLEBY

Gudstjänster

Sö 17.9 kl 10 Högmässa: S:ta Birgitta, Smeds, Ringwall

- **kl 12 Högmässa:** Jeppo kyrka, Smeds, Ringwall

- **kl 18 Kvällsgudstjänst:** Munsala fh, Edman, Lönnqvist, servering

Sö 24.9 kl 10 Gudstjänst: S:ta Birgitta kyrka, Smeds, Ringwall, Esselström, skriftskola 2 startar.

- **kl 12 Högmässa:** Munsala kyrka, Östman, Lönnqvist

- **kl 14 Söndagssamling:** Jeppo bönehus, Sebastian Lassila

Samlingar och grupper

To 14.9 kl 13 Samtalsgrupp: för män, Nkby fh, varannan to

- **kl 13.30 Solrosorna:** Nkby fh

- **kl 17.30 Minior o junior:** startar, Jeppo fh, åk 3-4 resp

åk 5-6, anm t Johanna, 040 8687057 senast 10.9.

Lö 16.9 kl 18 Församlingsafton: Nkby fh, teol.dr Svante

Lundgren, "Bland judar och kristna i Jerusalem".

- **kl 19-21 Open House:** Hirvax baptistkyrka, åk 5+

Må 18.9 kl 18 Kenyamissionen: Nkby fh, Anton Wargh

On 20.9 kl 18 Församlingskören: Nkby fh, nya välkomna med!

To 21.9 kl 13 Missionsmöte: Jeppo bönehus, Vesternäs

- **kl 13-15 Café Munsala:** församlingslokalen

Må 25.9 kl 18 Kenyamissionen: Nkby fh, Leo Byskata

Ti 26.9 kl 13 Missionsträffen: Nkby fh

- **kl 13 Socklot missionskrets:** Socklot bönehus

On 27.9 kl 13 Nattvardsandakt: Jepoträffis, Östman,

servering

- **kl 13 Symöte:** Munsala förs.lokal

- **kl 19 Missionskafé:** Pensala bönehus, Bertel Lindvik

Fr 29.9 kl 20 Droppen: ungd.samling, Nkby fh, åk 7+, vi umgås, diskuterar, leker, firar andakt mm.

JAKOBSTAD Kurs

CABLE-kurs i Jakobstad

Ta steget mot en positiv förändring och upptäck dina resurser med vår nya kurs:

CABLE – Community Action Based Learning for Empowerment!

Start **25.09.2023** på måndagar **klockan 12 till 16** i församlingscentret.

Anmäl dig nu via

www.jakobstads-svenskaforsamling.fi/kom-med/vuxna/cable.

Info Natascha Kanckos

tfn 040-3100421.

NYKARLEBY Jerusalem

Församlingsafton med Svante Lundgren

Församlingens olika grupper startar för hösten igen (se annonseringen!). Lördagen **den 16 september kl. 18** ordnas även en gemensam församlingsafton i Nykarleby församlingshem.

Teologie doktor Svante Lundgren medverkar med ett föredrag under temat "Bland judar och kristna i Jerusalem". Kent Lundqvist medverkar med sång och det blir servering efteråt. Välkomna med!

PEDERSÖRE

www.pedersoreforsamling.fi

Lö 16.9 kl. 19 Sammankomst: Flynängens bönehus

Sö 17.9 kl. 10 Gudstjänst: Pedersöre kyrka. Björk, Östman. Manskören. Även strömning i youtube

– **kl. 13 Högmässa:** Ävist bykyrka. Portin, Pandey

– **kl. 13 Messu:** Ähtävän kirkko. Komulainen, Jari Kolmonen, Kaisa Kangastupa. Kirkko-kahvit ja seurat Ähtävän seurakuntakodissa.

– **kl. 14 Sammankomst:** Punsar bönehus

– **kl. 15 o 18 Sammankomst:** Flynängens bönehus

Må 18.9 kl. 13 Symöte: Forsby bykyrka. Ek-lund

– **kl. 19.30 Salamu:** Emaus bönehus

– **kl. 20.30 Completorium – bön vid dagens slut:** Emaus bönehus. Sista gången.

Ti 19.9 kl. 13.30 Missionsmöte i Nars hos

Ahlskogs: Narsvägen 133

To 21.9 kl. 12 Lunch för daglediga: Esse förs. hem. Kristian Nyman. Pris 12 €. Anm senast 14.9 till 0403100458

– **kl. 19 Bibel & bön:** Forsby bykyrka

Lö 23.9 kl. 14 För barn 7–12 år, en dag av sång: Kyrkostrands förs.hem. Anmäl senast 21.9 till 0403100453. Pris för maten 5 €. Se inforuta

– **kl. 18 Familjecafé:** Kyrkostrands förs.hem

Sö 24.9 kl. 10 Gudstjänst: Esse kyrka. J-E Sandström, Malmsten-Ahlsved. Lovsångsteam Malin o Jonas Forsblom, Annika Punsar. Sing in från kl 9.45. Även strömning i youtube

– **kl. 13 Högmässa:** Pedersöre kyrka. Portin, Östman. Sång av Bel Canto, dir Dan Lönnqvist

– **kl. 14 Möte:** Emaus bönehus. Roger Pettersson

– **kl. 14 Sammankomst:** Punsar bönehus

– **kl. 15 Sammankomst:** Flynängens bönehus

– **kl. 18 Kvällsmässa:** Purmo kyrka. Björk, Pandey

Må 25.9 kl. 13 Symöte: Kållby bönehus. Kung

On 27.9 kl. 13 Stickcafé för missionen: Esse förs.hem. Eklund

To 28.9 kl. 14 Sångstund: Essehemmet. Eklund

Varje vecka

Bön: Purmo kyrkhem, torsdagar kl. 18. Ny tid!

Bibel o bön: Bennäs kyrkhem, tisdagar kl. 18

Familjeklubbar

För barn 0–5 år tillsammans med en vuxen. Vi träffas torsdagar kl. 9.30–11.30 i Bennäs kyrkhem, Esse församlingshem, Kållby församlingssal, Lepplax bykyrka och Purmo kyrkhem. Start 14.9

Häftisklubbar för barn i lågstadieåldern

Purmo kyrkhem: tisdagar kl. 18–19. Start 12.9

Ytteresse bönehus: onsdagar kl. 15–16. Start 13.9

Info om övriga häftisgrupper kommer i nästa Kyrkpressen.

Ungdomssamlingar, från åk 7 uppåt

Purmo kyrkhem: onsdagar kl. 18.30–21

Hörnän, Bennäs kyrkhem: fredagar kl. 19–22.30

Fyren, Esse förs.hem: fredagar kl. 19–22.30

Scouter

Nya patruller startar i höst för 10–12-åringar

Purmo, Lyjo: torsdagar kl. 18–19. Start 21.9. 15 platser. Anmälan: malin.henriksson@scout.fi

Jakobstad: kårlokalen Tingshusg. 29: torsdagar kl. 17.30–18.30. Start 30.8

Körer – nya sångare välkomna med!

Vid frågor och anmälan, kontakta kantorerna. Henrik 040–3100444; Diana 040–3100445; Mikaela 040–3100453

Barnkörer

Anmälan: sms till respektive kantor

Onsdagar, Kyrkostrands förs.hem. Diana. Start 13.9.

– kl. 18–18.45 (förskolan–åk 4)

– kl. 19–19.45 (åk 5–6)

Torsdagar kl. 18–18.45. Esse förs.hem, åk 1–6. Mikaela. Start 14.9

2 torsdagar/månad kl. 16–16.45. Purmo kyrkhem, åk 1–6. Mikaela. Start 21.9

Ny ungdomskör

Varannan fredag kl. 18.30–20. Esse förs.hem. Diana, Mikaela. Start 29.9

Körer för vuxna

St Olofskören: onsdagar kl. 18 i Bennäs kyrkhem. Start 13.9. Henrik

Församlingskören: onsdagar kl. 18 i Esse förs.hem. Start 13.9. Mikaela

Manskören: torsdagar kl. 14 i Kyrkostrands förs.hem. Start 7.9. Henrik

Kyrkokören: torsdagar kl. 18.30 i Kyrkost-rands förs.hem. Start 14.9. Diana

Ny vuxenkör: varannan torsdag kl. 19.30–21 i Purmo kyrkhem. Start 14.9. Mikaela

KOLUMNEN

ALARIC MÅRD

Den blicken

VI SLÅR oss ner bredvid varandra vid kyrkkaffet efter mässan och mellan klunkarna kommer frågan som har levt med mig de senaste månaderna. ”Lär ni ungdomarna vad barmhärtighet betyder?” Dagens predikan har belyst den psykiska ohälsan bland unga och eftersom mitt huvudområde är ungdomsarbete är frågan helt befogad. ”Vad tänker du själv att barmhärtighet betyder?” frågar jag för att få lite tid att fundera på frågan. Svaret kommer snabbt: ”Det är den kärleksfulla blicken.”

LÄR VI ungdomarna vad barmhärtighet betyder? Jag hoppas det. Jag hoppas att vi lär hela församlingen vad det betyder. Eller egentligen så hoppas jag att vi får uppleva den i våra sammanhang och i vår gemenskap. För den kärleksfulla blicken är ju inget teoretiskt resonemang. Den är ett möte med vår nästa och ytterst ett möte med Jesus själv. Barmhärtighet är ett mjukt ord, men det ställer ganska hårda krav på oss. Tycka synd om kan vi göra på betryggande avstånd och goda råd kan vi leverera från vårt soffhörn. Barmhärtigheten tvingar oss att ta ett steg närmare. Den kärleksfulla blicken behöver ögonkontakt. Den utsträckta handen kräver mindre än en armlängds avstånd.

»Barmhärtighet är ett mjukt ord, men det ställer ganska hårda krav på oss.«

I DE snabba internetklippens tid möter många av oss hundratal röst dagligen. I bästa fall kan de bidra med uppmuntran och inspiration och i värsta fall med självhat och passivitet. I alla fall är algoritmerna designade att hänsynslöst förstärka vår sinnesstämning och våra tankemönster. Vår flöden förmår inte ens i sina bästa stunder ta steget in i vår verklighet för att lyssna, förstå och stanna kvar. Den kärleksfulla blicken behöver komma från annat håll.

JAG ÄR övertygad om att vi behöver slå vakt om de platser där samtal kan födas och blickar kan mötas. Vi behöver våra kyrkkaffen och små gemenskaper. Vi behöver få möta oredigerade liv och skamfilade förebilder. Visdom föds lika mycket ur brustenhets som ur kompetens. När liv får möta liv kan den kärleksfulla blicken uppstå.

Alaric Mård är församlingspedagog i Jakobstads svenska församling.

PEDERSÖRE Sångglädje

Sjung!

Sångglada barn i åldern 7–12 år är välkomna med på en dag fylld av sång i Kyrkostrands församlingshem **lördagen den 23 september**. Vi börjar **kl. 14** och sjunger tillsammans under eftermiddagen. På programmet finns både sång och pizza.

Dagen avslutas med ett **familjecafé kl 18** dit alla är välkomna. Barnen bjuder på sång. Servering av smått och gott.

Ledare för dagen är Mikaela Malmsten-Ahlsved och Diana Pandey. Anmälan för maten till Mikaela på tfn 040–3100453 senast **21.9**. Pris 5 euro/person.

Jimmy Österbacka och Jakob Edman ser fram emot en bibelhelg där de hoppas att människor ska komma i kontakt med sin längtan efter Jesus. FOTO: PRIVAT

Maxad bibelhelg i en tid av pluralism

Tre aktörer har gått ihop för att få till en maffig helhet. Under en helg i november varvas bön, bibel och gemenskap i Pedersöre och Jakobstad.

TEXT: **REBECCA PETTERSSON**

PEDERSÖRE/JAKOBSTAD Den 11 till 12 november ordnar Jakobstads svenska församling, Pedersöre församling och Förbundet Kyrkans Ungdom en bibelhelg. Temat för helgen är "Medborgare i två riken" och Peter Halldorf kommer att hålla bibelstudier över Apostlagärningarna. Temat anknyter i mycket till Apostlagärningarna och hur det är att leva i Guds rike i vår tid.

– Anledningen till varför det är viktigt att stu-

»Det viktigaste är att man får stärkas i sin hunger och sin törst.«

dera Apostlagärningarna är för att det finns mycket gemensamt mellan vår tid och den tid då kyrkan växte fram, säger Jimmy Österbacka, kaplan i Pedersöre församling.

– Religiöst lever vi i ett pluralistiskt sammanhang och kyrkan som röst hörs allt mer i minoritetssammanhang i Norden. Det finns mycket annat som styr människors liv idag och vi tar intryck av många andra traditioner.

Peter Halldorf är en svensk frontfigur för den ekumeniska rörelsen för nordisk kristenhet. Han är författare, redaktör och pastor i pingströrelsen.

Då bibelhelgen ordnas är också söndagens tema just "Medborgare i två riken". Peter Halldorf kommer att predika i högmässan i Pedersöre kyrka, vilket blir en slags avslutning för bibelhelgen.

Evangeliet är till för alla

Bibelhelgen riktar sig till alla. För de som vill fördjupa sig ordnas ett frukostseminarium till vilket man behöver anmäla sig via Kyrkans Ungdom. Resten av programmet kräver ingen förhandsanmälan.

På lördag kväll hålls ett kvällsmöte med lägre tröskel där bland annat Jacob Gospel medverkar. Däremellan varvas seminarier, bön och kaffe.

Det är en med andra ord en fullspäckad helg

som erbjuds, och man kan delta i allt program eller plocka valda russin ur schemat.

– Den regelbundna bönen är en viktig del i vad vi gör tillsammans under helgen, säger Jakob Edman, kaplan i Jakobstads svenska församling.

De båda kaplanerna betonar att man inte ska avskräckas och tänka att nivån kommer att vara för hög.

– Jag tror absolut att man kan lyssna till Peter Halldorf fast man inte har några förkunskaper. Det som går över huvudet på en gör det och det som fastnar det fastnar. Så har det också varit för mig själv, säger Jakob Edman.

Jimmy Österbacka fortsätter:

– Det är som med tron överlag. Det viktigaste är att man får stärkas i sin hunger och sin törst.

Styrkan i fördjupning

Deras förhoppning är att helgen ska bidra till en längtan efter mer för de som deltar. De tror att det finns en styrka i att ta tid för fördjupning istället för förenkling.

Lördagens program inleds med morgonbön klockan 8.15 och fortsätter hela dagen fram till 21.15. Dagens sista programpunkt är Completorium, bön inför natten.

– Vi tror att det kommer att bli en viktig helg där folk får uppmuntras i och får kontakt med sin längtan efter Jesus, kristenheten och kyrkan, säger Jimmy Österbacka.

Saknar du någon församling? Du hittar de övriga på kyrkpressen.fi

Du kan sjunga!

I din församling eller i en församling nära dig finns en kör för dig. För dig som är van körsångare, för dig som sjunger gärna men inte läser noter, och för dig som alltid fått höra att du inte kan sjunga. Kolla in annonseringen på dessa sidor eller kontakta din församling – och börja sjunga! Kanske det är dags för det just den här hösten.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO HÖGMÄSSOR

Esbovikens kyrka: lö 16.9 kl. 10. Högmässa med konfirmation av Vällskog-lägergruppen. von Martens, Malmgren, Amos Airola, Camilla Dannholm.

Esbo domkyrka: sö 17.9 kl. 16.30. Mässa med medeltida musik. Sironen, Malmgren, Brunell, Susanna Tollet.

Esbo domkyrka: lö 23.9 kl. 10. Högmässa med konfirmation av Enä-Seppä-lägergruppen. Erkko, Kronlund, Brunell, Mira Engström.

Esbo domkyrka: sö 24.9 kl. 12.15. Lohi, Kronlund, Brunell, Malmgren. Söndagsklubben för barn.

Gemensamt Ansvar: Stick rave lö 30.9 i Södrick kapell kl. 10–14. Lär dig bl.a. sticka flåtor, fiskbensmönster och använda restgarn. Gäst; handarbetslärare Kaija Lindberg. Brunch till förmån för Gemensamt Ansvar-insamlingen. Pris: 20/10 €.

Barnfest: på Mikaelidagen sö 1.10. Program för hela familjen. Lunchpriset till förmån för Gemensamt Ansvar-insamlingen.

Familjeklubbar för föräldrar och småbarn: Vi träffas på följande platser kl. 9.30–11.30: Sång och lek i Sökö kapell varje ti. Esbo domkyrkas församlingsgård varje on. Mattby kapell Imse Vimse varje to. I Köklax kapell varje fr.

Familjekvällen Himlaskoj: varje ti kl. 16.30–18.30 i Församlingsgården, Kyrkstranden 2. Ryt, bibliska berättelser och sång tar oss till landet Himlaskoj. För hela familjen med barn 0–9 år. Mellanmål, andakt och ljusständning.

Babydans: varje to kl. 13–14 i Församlingsgården. För föräldrar med bebisar 0–4 mån. Bärsele/sjal med.

Musikleks för de minsta: varje on i 30 min. pass mellan kl. 9.30–12 för

0–5-åringar i Församlingsgården. Kolla lämplig åldersgrupp på esboforsamlingar.fi
Barnens musikdag: lö 16.9 i Olars kyrka (svenska sidan) Välj mellan kl. 10 och kl. 11. För familjer med barn 0–7 år, faddrar, mor- och farföräldrar. Sång, lek, rörelse till musik i 45 min.

Familjer på äventyr – en tvåspråkig motionsklubb för barnfamiljer: lö 23.9 kl. 10–11.30 bollklubb för stora och små. Mötesplats: Svedjegården 5. Anm. Katriina, katriina.vilkman@evl.fi

Söndagsklubben för barn: sö 24.9 i Förrättningskapellet. Ledare Alina Blomberg. Barnen deltar med vårdnadshavare i högmässans inledning i Esbo domkyrka kl. 12.15 och avslutning.

Unga: Må 25.9 kl. 17 Sode ungdomskväll; chilla, ta det lugnt, spela spel, träffa kompisar och församlingens anställda. Sökövägen 13.

Samlingar för daglediga: to 21.9 kl. 13–14.30 Torsdagsträffen i Södrick kapell. Tema: Pyssel. Kaffe, andakt.

Roll in-kaffe och musikstund: inför De äldres vecka to 28.9 kl. 13–15, Esbovikens kyrka. Möjlighet till taxiskjuts vid behov. Kontakt: diakon Ani 050 597 3313, ani.iivanainen@evl.fi

HöstMatts: marknad lö–sö 16–17.9 kl. 10–16. Program för hela familjen vid Esbo domkyrka och i Församlingsgården. Symamsellerna säljer stickade och sydda produkter samt hembakat.

Sorgegruppen för vuxna: börjar 26.9 kl. 18 i Olars kyrka (svenska sidan). Vi möts sammanlagt fem gånger. Mer information: diakon Taina, taina.sandberg@evl.fi, tel. 040 547 1856

Diakonin stöder och hjälper: Donera till de bostadslösa natt 17.10 nya yllesockor, vantar, mössor (dam, herr), hygienartiklar, duschtvål, tandkräm och -borste. Lämna in till Kyrkogatan 10. Vaktmästeri. Ta kontakt med diakonerna; Nina 050 432 4323, nina.wallenius@evl.fi, Ani 050 597 3313, ani.iivanainen@evl.fi, Taina 040 547

1856, taina.sandberg@evl.fi samt Whats-App eller elektronisk tidsbokning; asiointi.espoonseurakunnat.fi. Mer info esboforsamlingar.fi/stod-och-hjalp/samtalshjalp.

Esbo svenska församlings kansli på Kyrkogatan 10: Vi betjänar per telefon må–to kl. 9–12 och e-post. Fre stängt. Kansliet är öppet för besök enligt överenskommelse.

Bokning av dop, vigsel och jordfästning: Bokningstjänster, 09 8050 2601, varuspalvelut.espo@evl.fi. Begravnings-tjänster, 09 8050 2200, hautatoimisto.espo@evl.fi. Beställning av ämbetsbetyg och släktutredningar: bestallambetsbevis.fi eller 09 8050 2600 må–ti kl. 9–15, on–to 9–12, fre stängt.

Hindersprövning, medlemsregister: Esbo regioncentralregister, 09 8050 2600 må–ti kl. 9–15 och on–to kl. 9–12, fre stängt eller keskusrekisteri.espo@evl.fi

GRANKULLA

Fr 15.9 kl. 17.30: Ungdomsandakt i kyrkan, Jona Granlund, Daniel Nyberg.

Kl. 18: Skribaäterträff i Klubb97, Jona Granlund, Daniel Nyberg.

Sö 17.9 kl. 12: Högmässa, Daniel Nyberg, Heli Peitsalo. Kaffe i nedre salen.

Kl. 18: Kammarmusikkonsert i Grankulla kyrka. Nacht Trio. Linda Hedlund, violon, Miguel Tamarit Barres, klarinett & Ris-to-Matti Marin piano. Fritt inträde

Ti 19.9 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén.

Kl. 9.30–10.30: Diakonimottagning och bröddutdelning i kyrkans aula.

Kl. 15: Glad idag – tvåspråkig mentalvårdsgrupp i Sebastos, Carola Wikström.

Kl. 18: Graziakören i kyrksalen, Heli Peitsalo.

On 20.9 kl. 14: Kyrkosyfoöreningen i övre brasrummet.

To 21.9 kl. 10–11: Lovsångs- och förbönsgrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund, Carola Wikström.

Kl. 18: Fyren. Meditativ kvällsgudstjänst i Sebastos kapell. Heli Peitsalo, Jona Granlund.

Sö 24.9 kl. 12: Högmässa, Daniel Nyberg, Barbro Smeds. Kaffe i nedre salen.

Ti 26.9 kl. 9.30–12: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30–10.30: Diakonimottagning och bröddutdelning i kyrkans aula.

Kl. 13.00: Sångstund för pensionärer i nedre salen, Barbro Smeds.

Kl. 13.30: Tisdagsträffen i övre salen. Catherine Granlund, Carola Wikström, Barbro Smeds. Gäst: Kyrkoherde Ulrik Sandell.

Kl. 15: Glad idag – tvåspråkig mentalvårdsgrupp i Sebastos, Carola Wikström.

Kl. 18: Graziakören i kyrksalen, Heli Peitsalo.

On 27.9 kl. 14: Kyrkosyfoöreningen i övre brasrummet.

Kl. 17.30–18.15: Barnkören Stjärnfall i kyrksalen, Heli Peitsalo.

Kl. 18.15–19.30: Kören Änglaklang i kyrksalen, Heli Peitsalo.

To 28.9 kl. 10–11: Lovsångs- och förbönsgrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund, Carola Wikström.

Kl. 18–20: Bibelstudium i övre brasrummet ur ett Mellanöstern-perspektiv enligt Al Massira-konceptet. Torsten Sandell, Catherine Granlund.

Lö 7.10 kl. 11–13: 5-årsfest i Grankulla kyrka för alla barn som under året fyllt eller fyller 5 år. På programmet står mat, sång, lek, skattjakt, pyssel mm. Förhandsanmälan senast 25.9 till daniela.hilden@evl.fi.

Närmare information om församlingens evenemang och öppethållningstider: www.grankullaaforsamling.fi

KYRKSLÄTT

To 14.9 kl. 10: Förmiddag på Hörnan, träff för daglediga

Lö 16.9 kl. 10: Mannamässa i Masabykyrka. Vox Mini medverkar, församlingen bjuder på lunch efteråt.

Sö 17.9 kl. 12: Mässa i S:t Mikael's kyrka

Ti 19.9 kl. 13.30: Seniorgruppen träffa på Hörnan

Ons 20.9 kl. 19: Kvällsmässa i S:t Mikael's kyrka

To 21.9 kl. 10: Förmiddag på Hörnan, träff för daglediga

Fre 22.9 kl. 16: Andakt i Haapajärvi, vi bjuder på måltid efteråt på Stor-Raula. Vänförsamlingen Risti kogodus på besök.

Sö 24.9 kl. 12: Mässa i S:t Mikael's kyrka

Må 25.9 kl. 18.30: Sång och bön i S:t Mikael's kyrka

Matutdelning: på tisdagen v. 38 på diakoniansliet, boka tid på förhand via Diakonihjälpen 050-4784227, v. 39 enligt överenskommelse

Anmälningen till karadygn på Räfsö 29-30.9. är öppen tom 20.9 på hemsidan.

Anmälningen till kvinnodygn på Räfsö 6.-7.10. är öppen 13-27.9. på hemsidan.

Anmälningen till höstlovslägret, HöstDax 18-20.10, är öppen 25.9-8.10 på hemsidan.
www.kyrkslattsforsamlingar.fi - tel. 040 350 8213

TAMMERFORS

Sön 17.9 kl. 11 Högmässa: i Svenska Hemmet. Prost Kim Rantala och kantor Paula Sirén. Kyrkkaffe.

Tis 19.9 kl. 10-11.45 Familjelyktan: i Svenska Hemmet. Anmälningar till barnledare Piu Heinämäki, tfn 040 804 8587.

Tis 19.9 kl. 12.30-15.30 Tisdagsklubben: för eleverna i årskurs 3, Mäntykatu 6.

Ons 20.9 kl. 13 Onsdagskaffe: i Svenska Hemmet. Anu & Petri Ahjokoski: Musik och trivsel med Atmos Duo.

Sön 24.9 kl. 11 Gudstjänst: i Svenska Hemmet. Kyrkoherde Janne Heikkilä och kantor Paula Sirén.

Tis 26.9 kl. 10-11.45 Familjelyktan: i Svenska Hemmet. Anmälningar till barnledare Piu Heinämäki, tfn 040 804 8587.

Tis 26.9 kl. 12.30-15.30 Tisdagsklubben: för eleverna i årskurs 3, Mäntykatu 6.

Ons 27.9 Höstutflykt till Birkala: Sopp-lunch på Kahvila Seela och rundvandring med andakt vid gamla kyrkan. Avfärd kl. 11. Anmälan senast 18.9. Anmälningar och mera info Kristina, tfn 050 527 2290 eller Paula, tfn 050 433 7373.

Telefonjour för familjer om neuropsykiatriska syndrom: (bl.a. ADHD, autism) och utmanande beteende hos barn och ungdomar. Lösningssinriktad neuropsykiatrisk coach och barnledare Piu Heinämäki, tfn

040 804 8587. Mån. kl.16-18, tis. kl.15.30-18, ons. kl.14-18 och tors. kl. 9-17.

VANDA

FRE 15.9 kl. 10-11 Musikleik: i Dickursby kyrka. I församlingens musikleik sjunger vi kravlöst, har rytmik, rör på oss tillsammans och spelar rytminstrument. Programmet riktas till ca 1-3 åringar, baby kan bra följa med.

FRE 15.9 kl. 12-14. Psykiska Första Hjälp 2-utbildning: i Dickursby kyrka.

LÖ 16.9 kl.10-15. Hjälpedarutbildning: i Dickursby kyrka.

SÖ 17.9 kl. 12 Högmässa med konfirmation: i Helsing kyrka S:t Lars. Sini Aschan, Anu Paavola och Heidi Åberg.

TI 19.9 kl. 9.30-11 Familjecafé: i Martinristi, Mårtensdalsstigen 7. Välkomna till vårt familjecafé varje tisdag! Kom och träffa andra föräldrar och umgås.

TI 19.9 kl. 11-12.30 Träffpunkt För dig som är ledig under dagen: kravlös samvaro med lätt lunch och kaffe. Vi avslutar träffarna med en andakt.

TI 19.9 kl. 13-14.30 Seniorcafé: i Dickursby kyrka. Andakt, kaffe och samvaro.

ONS 20.9 och 27.9 kl. 12-14. ViAnda-kören: övar i Helsinggård, Konungsv.2.

ONS 20.9 kl. 14-15.30 Dickursbykretsen: i Folkhälsanhuset, Vallmov. 28.

ONS 20.9 kl.18-20 Ungdomskväll: i Dickursby kyrka.

ONS 20.9 kl. 18-19 Sångstund för alla: Sångstunderna fortsätter, välkommen med och må bra med din röst.

TO 21.9 kl.14-16 The Message Club: Bibelstudiegrupp på engelska i Dickursby kyrka. Kaffeservering.

FRE 22.9 kl. 10-11. Musikleik: i Dickursby kyrka.

FRE 22.9 kl. 12-14. Psykiska Första Hjälp 2-utbildning: i Dickursby kyrka

SÖ 24.9 kl. 10 Högmässa: i Helsing kyrka S:t Lars. Anu Paavola och Anders Ekberg.

TI 26.9 kl. 12.30-14 Tisdagsgruppen: Lunch, andakt och samvaro för daglediga.

ONS 27.9 kl.14.30 Allsång: i Folkhälsanhuset.

ONS 27.9 kl.18-19 Sångstund för alla: i Dickursby kyrka.

ONS 27.9 kl.18-20. Ungdomskväll: i Dickursby kyrka

TO 28.9 kl. 13-14: Sottungsby-Håkansböle pensionärskrets

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

GUDSTJÄNSTER

Söndag 17.9, högmässa: kl 10 i S:t Jacobs kyrka.

Söndag 17.9, högmässa: kl 12 i Johanneskyrkan.

Söndag 17.9, mässa: kl 15 i Folkhälsans seniorhus, Brunakärr.

Tisdag 19.9, middagsbön: kl 12 i Johanneskyrkan.

Tisdag 19.9, andakt: kl 17.30 i seniorhuset på Drumsö.

Onsdag 20.9, middagsbön: kl 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 20.9, veckomässa: kl 18 i Johanneskyrkan.

Söndag 24.9, högmässa: kl 10 i S:t Jacobs kyrka.

Söndag 24.9, högmässa: kl 12 i Johanneskyrkan. Tomas vokalensemble med-verkar. Sopplunch i Högbergssalen efter mässan.

Tisdag 26.9, middagsbön: kl 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 27.9, middagsbön: kl 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 27.9, veckomässa: kl 18 i Johanneskyrkan.

GEMENSKAP

Träffpunkt: tisdag 19.9 kl 14-15.30 och vidare jämna veckor i Högbergssalen.

Diakoniträff: torsdag 28.9 kl 12-13.30 och vidare udda veckor i S:t Jacobs kyrka.

Stillhetens yoga: torsdag 21.9 och 28.9 kl 18 i Johanneskyrkan. Vi träffas varje torsdag samma tid till och med 26.10. Ingen förhandsanmälan behövs. En mjuk form av andlig yoga som passar alla.

Anmälan till församlingsutfärd: 29.10 gör vi en utfärd med buss till Borgå stifts jubileum med festhögmässa. Anmäl dig och ställ frågor 25.9-6.10 till Helge Meyn-Hellberg, 050 576 9679.

FÖR FAMILJER OCH BARN

Fritids i Hörnan: för barn i klasserna 3 till 6, tisdagar och fredagar kl 13-16. Högbergsgatan 10. Fritidsledare Martina: 050 436 8108.

Fritids i S:t Jacobs kyrka: för barn i klasserna 3 till 6, måndagar, tisdagar och torsdagar kl 13-16. Kvarnbergsbrinken 1. Fritidsledare Nanne och Oscar: 050 477 8828.

Familjecafé i Hörnan: måndagar kl 9.30-11.30 och torsdagar kl 9.30-11.30

Familjecafé i Kääntöpaikka, Arabiastrandens invånarhus: tisdagar kl 10-11.

Familjecafé i S:t Jacobs kyrka: fredagar kl 9.30-11.30.

Musikleik: udda veckor måndagar kl 10 i Hörnan, tisdagar kl 10 i Kääntöpaikka, fredagar kl 10 i S:t Jacobs kyrka.

Babyrytmik: udda veckor torsdagar kl 10 i Hörnan.

Johannes barnkör: Övar både i S:t Jacobs kyrka på Drumsö, torsdagar kl. 15-15.45, och i Hörnan på Högbergsgatan 10, tisdagar kl.15-15.45. Kontakt: eva.henricson@evl.fi, 050 380 0842.

Family Fun: 20.9 kl 17-19 utomhus vid Arabiastrandens invånarhus, Indiagatan 1. Vi har spårning, musikstund och äter korv i bröd. Välkomna!

Nallegudstjänst: 28.9 kl 10 i Johanneskyrkan. Efteråt servering i kryptan.

MUSIK

Lunchmusik: tisdagar kl 12 i Gamla kyrkan.

Roströsten: torsdagar kl 18:30 i Högbergs-salen, Högbergsgatan 10. Välkomna gamla och nya sångare! Kontakt: Eva Henricson, 050 380 0842, eva.henricson@evl.fi.

S:t Jacobskören: tisdagar kl. 18:30 i S:t Jacobs kyrka på Drumsö. Välkomna gamla och nya sångare! Kontakt: Eva Henricson, 050 380 0842, eva.henricson@evl.fi

UNGDOMAR

Programkväll: 28.9 kl 18- 20 i Hörnan.

Följ oss på instagram: @johannesungdom.

Ungdomsverksamhetens egen hemsida: johannesungdom.wordpress.com.

Mera info om församlingens verksamhet finns på vår hemsida:

helsingforsforsamlingar.fi/johannes.

Följ oss på instagram och fb:

@johannesforsamling.

MATTEUS

Mässor: Varje söndag kl. 10 i Matteuskyrkan.

Kvällsmässa: 17.9 kl. 18. Talare: Anna Korkman-Lopes. Kvällste efter kvällsmässan. Obs! Ingen mässa kl. 10 den 17.9.

MU-mässa: (MatteusUngdom): Onsdagar kl. 17:30 + kyrkfika.

Molnet: Ett tillfälle för bön tors 28.9 kl. 18-19.15 i Brasrummet. Tillsammans delar vi det som vi är tacksamma för och det som tynger oss. Kontakt: Mia Westerling, tfn 045 341 8441.

BARN, UNGDOM OCH FAMILJ

Musikleik med familjecafé: Tisdagar. Klapp & klang kl. 10 (för 1-4-åringar) och Gung & sjung kl. 11 (för 0-1 -åringar) i Matteuskyrkan. Mera info: daniela.stromsholm@evl.fi, 050-5967769.

TWEENTISDAG FÖR ÅK 3-7: Tisdagar kl. 14-17 i Matteuskyrkan. Mellanmål, pingis, tv-spel, pyssel m.m. Popkör kl. 15:30-16:15. Mera info: catarina.barlund-palm@evl.fi, tfn 050-380 3936.

Öppet hus för ungdomar onsdagar från kl. 15.

MU-mässa kl. 17:30. Följ oss på IG @matteusungdom för mer info om hjälpedarutbildningar, läger, resor och anmälningar.

Matteus barnkör och pysselklubben i skolorna på Matteus församlings område, på eftistid. Mera info om pyssel av Catarina och gällande kören av Daniela.

Föda utan rädsla-kurs 1.10.2023 kl.14-18 i Matteuskyrkan. Mera info på hemsidan.

MUSIK

Matteus kyrkokör: sjunger de gamla klassiska kyrkomusikverken och även nyare musik från vår egen tid. Tisdagar kl. 18.30 i Matteuskyrkan. Körledare: kantor Niels Burgmann, niels.burgmann@evl.fi, (09) 2340 7326.

Vår Ton: är kören för dig som aldrig vågat sjunga i kör men ändå skulle vilja försöka. Visor, kanon och schlager onsdagar mellan 15.30-16.30 tillsammans med kantor Niels Burgmann: 050-566 9418 eller niels.burgmann@evl.fi.

Popkören: riktar sig till barn i årskurserna 4-7 och övar tisdagar i Matteuskyrkan.

Tisdagar kl. 15.30-16.15. Matteus barnkör startar i skolorna på Matteus församlings område, på eftistid. Körledare: Daniela Strömsholm, daniela.stromsholm@evl.fi, 050-5967769.

Nya sångare välkomna i alla körer!

GRANKULLA, ESBO OCH KYRKSLÄTT

Kom med och fira vårt stift!

Mellersta Nylands prosteri ordnar en gemensam resa till Borgå lördagen 28.10. Borgå stift firar nämligen 100-årsdag i år. Vi åker med gemensam buss som tar oss från Kyrkslätt via Esbo och Grankulla till Vanda. Vi siktar på att vara framme i Borgå kl. 9.30.

Lördagens program sker i Konstfabriken där vi har program hela dagen. I resans pris ingår utöver programmet, lunch och middag. Hemfärden sker kl. 18.00. Det subventionerade priset är 50€ /person.

Anmälan sker på Kyrkslätts svenska församlings webbplats (www.kyrkslattsforsamlingar.fi) eller per telefon till pastorsexpeditionen i Kyrkslätt (040 350 8213). Närmare tidtabell för avfärd meddelar vi de anmälda direkt. Anmäl dig **senast 15.9.**

GEMENSKAP

Matteuslördag: 30.9 kl. 10–13, musiklek 10–10:30, pyssel för barn. Samvaro och servering för vuxna. Alla åldrar välkomna, med eller utan barn. Ingen förhandsanmälan behövs.

Stickklubben: 21.9 kl. 11–13, träffas jämna veckor i Matteuskyrkans utrymmen. Kon-takt: Carita Riitakorpi 050–380 3986.

Bokklubben Bokmalarna: Bokmalarna läser och samtar utgående från en på förhand vald bok, var tredje måndag kl. 14–15.30 i Matteussalen. Höstens datum: 25.9, 16.10, 6.11, 27.11 och 18.12. Mera info från kansliet.

Följ oss på Facebook och Instagram för våra senaste uppdateringarna samt bilder och gemenskap i vardagen @matteusforsamling.

Behöver du hjälp eller stöd?

Du kan alltid kontakta församlingens anställda och diakoniarbetarna om du behöver hjälp eller stöd i vardagen eller bara någon att tala med. Kontakta diakoniarbetare Carita Riitakorpi 050–380 3986.

PETRUS

Högmässa varje söndag: Kl. 10 Munksnäs kyrka, kl. 12 Äggelby gamla kyrka. Kyrkkaffe efter mässorna. 17.9 Tuomas Rosqvist, 24.9 Ronny Thylin.

Puls-gudstjänst: kl. 15.30 i Petruskyrkan. Puls är en avslappnad söndagsgudstjänst med undervisning, gemenskap och lovsång. Barnkyrka och CoolKids för barnen. Kaffe efteråt.

BARNFAMILJER

Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook för aktuell info!

Musiklek: kl. 10 på torsdagar i Södra Haga fr.o.m. 7.9. Välkommen med i vårt glada gäng! Musikleken är speciellt för dig med barn 0–5 år. Vi sjunger och leker tillsammans, och umgås efteråt en stund. Kontakta Anne Koivula för mer info: anne.koivula@evl.fi

Familjekyrka 24.9 kl. 10: Hela familjens morgon i Petruskyrkan! Familjekyrkan är en barnanpassad gudstjänst för alla åldrar med musik och olika slags aktiviteter (t.ex. bönevandring, rörelsesånger e. drama). Efter gudstjänsten äter vi lunch tillsammans

EVENEMANG

Fredagscafé i Petruskyrkan: Fredagscafé är en gemenskap för alla åldrar att mötas kring en kopp kaffe efter veckan! Kl. 17–19 varje fredag. Kom ensam, med familj eller med vänner.

Petra-frukost för kvinnor: Lö 23.9 kl. 10 i Petruskyrkan. En förmiddag för kvinnor att dela gemenskap, frukost och livserfarenheter över åldersgränser. Pauliina Kittilä delar om sin resa som konstnär, under temat ”kreativitet och bön”. Pauliina är konstnär och arbetar under konstnärsmamnet Pauliina Skarr. Under hösten 2022 reste hon till Finlands fyra väderstreck – norr, söder, öst och väst – för att be och måla. Resan mynnade ut i utställningen ”From the Four Winds” som hölls i Helsingfors Domkyrkas krypta sommaren 2023. Välkommen!

Dagscafé: 26.9 kl. 13 i Petruskyrkan. Välkommen på en eftermiddag med kaffe och gemenskap. Denna gång har vi lotteri, så hämta gärna med små vinster. Vi ses i Petruskyrkan, Skogsbäcksvägen 15. Mer info av diakonissan Tua Sandell, tel. 09 23401115 / 050 3442711

Diskussionskväll Borgå stift 100år: 27.9 kl. 18.30 i Petruskyrkan. Tema: Kyrkans röst och roll i samhället. 2023 fyller Borgå stift 100 år, men hur har kyrkans röst och roll i samhället förändrats över tid sedan 1923? Vilka utmaningar har vi idag? Hur formar vi framtidens kyrka? Paneldiskussion med bl.a. diakoniarbetare Susanna Landor, pastor Markus Österlund, förtroendevald Sabina Lumivirta och biskop Bo-Göran Åstrand. Panelen leds av Pamela Granskog. Efter diskussionen blir det kvällste.

ANDAKT OCH BÖN

Du kan alltid skicka in dina böneämnen: till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Förbön och Tack: Start ti 19.9 kl. 19. Tvåspråkig förbönsgudstjänst i Munksnäs kyrka. Bengt Lassus. Mathias Sandell. Barnpassning ordnas. Lovsångsgruppen övar kl. 18, välkommen med och sjunga. Kören medverkar under förbönsgudstjänsten. Förbönstelefonen öppen må kl. 14.30–16.30, ons kl. 18–20, 09–23407171. Du kan även sända böneämnen per e-post eller post till kontaktuppgifterna ovan. Varannan tisdag fram till 12.12.

Kyrkan öppen för bön: Petruskyrkan öppen för enskild bön varje tisdag kl. 8–9, 15.8–19.12. Välkommen och stilla dig.

Bönehelg 22–24.9: Kom med och börja hösten med en bönekedja. Bönerummet kommer att finnas i Ungdomskansli, 2:a våningen i Petruskyrkan. Gemensam start kl.18 på fredag 22.9. Boka en tid i bönekalender via länken: <https://signup.24-7prayer.com/signup/71f957/>

SJUNG I KÖR

Petrus Vokalensemble: För dig som kanske sjungit i kör tidigare, eller vill lära dig att sjunga flerstämmigt. Vi sjunger i stämmor och uppträder ibland. Nya medlemmar tas med hela tiden. Övningar på torsdagar kl. 18 i Äggelby gamla kyrka inför uppträdanden. Mathias Sandell. mathias.sandell@evl.fi

Kingdom Singers: En ekumenisk lovsångskör som leds av Fiona Chow. Repertoar på finska, engelska och svenska. Petruskyrkan, start måndag 28.8. fionatchow@gmail.com

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA GUDSTJÄNSTER I VÅRA KYRKOR

Sö 17.9

– **Högmässa:** kl. 10 i Tenala

– **Högmässa:** kl. 12 i Bromarv

– **Stenmässa:** kl. 18 i Ekenäs. En stillhetens, eftertankens, bönen och gemenskapens gudstjänst med nattvard.

Sö 24.9

– **Högmässa:** kl. 10 i Ekenäs

– **Musikandakt:** kl. 16 i Snappertuna.

”Fransk afton” med psalmer, piano- och orgelmusik från Frankrike. Fritt inträde.

MUSIK

”Gränslöst”: – konsert med Exaudio & Tretti karar lö 16.9 kl. 19 i Ekenäs kyrka. Dir. Hanna Kronqvist, Henrik Wikström. Biljetter: www.netticket.fi/granslost

Antonio Vivaldi: Gloria framförs av Raseborgs kyrkosångskrets, instrumentensemble, Päivi Tiitu & Sirpa Lilius, sopran, dir. Inkeri Aittola, alt. Fritt inträde, programblad 10€.

Västnyländska kammarkörens 50-års jubileumskonsert: lö 30.9 kl. 16 i Ekenäs kyrka. Dir. Niels Burgmann. Biljetter: 20€, netticket.fi och vid dörren.

Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Fre 15.9:

– **kl. 18.00 Israelisk dansövning:** Församlingshemmet. Viveca Unnerus.

Sö 17.9:

– **kl. 10.00 Tvåspråkig högmässa med höstöpning:** Ingå kyrka. Sjöblom, Hellsten, Gustafsson Burgmann m.fl. Kyrkkaffe på församlingshemmet. Höstens program presenteras.

Må 18.9:

– **kl. 9.00–11.00 Barnpassning:** Församlingshemmets nedre våning. Behöver du hjälp med barnpassning? Församlingens barnledare finns här för dig – anmäl ditt barn senast föregående torsdag 14.9. tel. 050–501 1755/Noora Nylund. Begränsat antal platser.

– **kl. 13.15–15.15 Pysselklubb för barn i lågstadieålder:** Församlingshemmet. Anmälningar: Noora Nylund, tel. 050–501 1755 eller e-post noora-elina.nylund@evl.fi.

– **kl. 18.00 Bibelkväll om Gamla Testamentet, del 1/3:** Församlingshemmet. Sjöblom: Skapelseberättelsen.

Ti 19.9:

– **kl.10.00–15.00 Öppet hus & miniloppiset öppet:** Strandvägen 11. Lindell, Kakko.

– **kl. 10.00–12.00 Familjecafé:** Församlingshemmets nedre våning. Nylund,

Sköld–Qvarnström.

– **kl. 15.00–17.00 Stick- och virkcafé:**

Strandvägen 11. Vi stickar och virkar till förmån för missionen, nya medlemmar välkomna med! Lindell, Kakko.

Ons 20.9:

– **kl. 13.00–16.30 After school:** Församlingshemmets nedre våning. Tvåspråkig fritidsklubb för skolbarn i årskurs 1–6. Fri samvaro, pyssel, lek, möjlighet att göra läxor. Nylund, Sköld–Qvarnström.

– **kl. 13.00–15.00 Träff för daglediga:** Strandvägen 11. Verksamhetsledare Ritva Mieronkoski berättar om verksamhet som befrämjar välbefinnandet. Lindell, Kakko.

To 21.9:

– **kl.10.00–15.00 Öppet hus & miniloppiset öppet:** Strandvägen 11. Lindell, Kakko.

– **kl. 11.30–13.00 Matservering (4 €/person):** Församlingshemmet. Sköld–Qvarnström.

– **kl. 18.00 Bönegruppen (tvåspråkig):**

Strandvägen 11. Tanja Kakko.

Lö 23.9:

– **kl. 18.00–20.00 De döda barnens minnesdag, tänd ett ljus för ett förlorat barn:** Ingå kyrka. Nylund, Sköld–Qvarnström.

Sö 24.9:

– **kl. 10.00 Högmässa:** Ingå kyrka. Hell-

sten, Gustafsson Burgmann.

Må 25.9:

– **kl. 13.15–15.15 Einsteinklubb (en vetenskaps- och forskningsklubb) för barn i lågstadieålder:** Församlingshemmet. Anmälningar: Noora Nylund, tel. 050–501 1755 eller e-post noora-elina.nylund@evl.fi.

Ti 26.9:

– **kl.10.00–15.00 Öppet hus & miniloppiset öppet:** Strandvägen 11. Lindell, Kakko.

– **kl. 10.00–12.00 Familjecafé:** Församlingshemmets nedre våning. Nylund, Sköld–Qvarnström.

Ons 27.9:

– **kl. 13.00–16.30 After school:** Försam-

lingshemmets nedre våning. Tvåspråkig fritidsklubb för skolbarn i årskurs 1–6. Fri samvaro, pyssel, lek, möjlighet att göra läxor. Nylund, Sköld–Qvarnström.

– **kl. 14.00 Missionssyfsöreningen:** Prästgården. Lindell.

To 28.9:

– **kl.10.00–15.00 Öppet hus & miniloppiset öppet:** Strandvägen 11. Lindell, Kakko.

– **kl. 11.30–13.00 Matservering (4 €/person):** Församlingshemmet. Sköld–Qvarnström.

– **kl. 18.00 Bönegruppen (tvåspråkig):**

Strandvägen 11. Tanja Kakko.

Mera information: www.ingaforsamling.fi.

KARIS-POJO

Sö 17.9

– **kl. 10 Högmässa:** i Karis kyrka.

– **kl. 12 Högmässa:** i Pojo kyrka.

Må 18.9 kl. 14 Bibelgrupp: i Karis församlingshem.

Ons 20.9 kl. 12.30–14 Soppa, sång och samvaro: i Karis församlingshem. Diakon Kristiina delar med sig av sina reseberättelser. Lunchservering, frivillig avgift.

To 21.9 kl. 19 Stillhetens bön: i Karis kyrka.

Sö 24.9

– **kl. 12 Högmässa:** i Pojo kyrka.

– **kl. 16 Skördemässa:** i Svartå kyrka. Församlingen firar skördemässa i samarbete med bl.a. Svartå marthaförening.

Ons 27.9 kl. 8.30 Stillhetens bön: i kapellet i Pojo församlingshem.

Ons 27.9 kl. 14 Diakoni- och missionsgruppen: i Pojo församlingshem.

Ons 27.9 kl. 14 Karlakaffe: i Pojo församlingshem.

Bortom orden: – retreatdag med stillhet, bön, meditation, rörelse och skapande lö 7.10 kl. 10–19 i Stora prästgården och kyrkan i Karis. Ledare: Dia Gyllsjö och Ann-Sofi Storbacka. Avgift för maten 20 €. Anmälan senast 29.9 till pastorskansliet tfn 019 279 3000 OBS! Begränsat antal deltagare.

Närmare information om församlingens hela verksamhet finns på webbplatsen: www.karis-pojoforsamling.fi

ESBO STIFT

LOJO

Lö 23.9 kl. 10–14 Tvåspråkig familjedag: på Virkby kyrkbacke. Mångsidigt program och aktiviteter. Varm soppa, plättar och pannkaffe. Parkering sker vid Ristin koulu (Tynniäsvägen 1).

Sö 24.9 kl. 11 Virkby kyrka 70 år: Tvåspråkig festhögmässa i Virkby kyrka. Efter högmässan sopplunch och kaffe samt en finskspråkig föreläsning om Virkby kyrkas historia. Kyrktaxi.

Svenskspråkig familjeklubb: i Lindkulla (Karstubygatan 4, Lojo) onsdagar kl. 9–11.30.

Familjeklubb: i Virkby kyrka onsdagar (tvåspråkig) och fredagar (svenskspråkig) kl. 9–11.30.

DOMPROSTERIET

BORGÅ

MÄSSOR OCH GUDSTJÄNSTER

Sö 17.9 kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan: Lindgård, Apostolidou, Söderström, Hätönen, Tollerander

To 21.9 kl. 19 Kvällsmässa i Domkyrkan: Serell

Sö 24.9 kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan på Söndag: Lundgren, Jaakko Laasio, Söderström

Sö 24.9 kl. 18 Gudstjänst i Kullo kyrka:
Smeds, Hätönen
FÖR BARN OCH FAMILJ
To 21.9 & 28.9 kl. 9–11.30 Familjeträff:
Domprostgården.
MUSIK I DOMKYRKAN
Sö 17.9. kl. 18 Nationella kyrkomusikens dag: konsert med kantorerna och körerna Vox Consolationis, Varia Voce och ensemble Frida och Usva.
FÖR VUXNA
Må 18.9 kl. 13 Sjömansmissionskretsen:
Café, Lundagatan 5
Ti 19.9 & 26.9 kl. 12 Lunch och andakt:
Församlingshemmet, Lundag. 5
On 20.9 kl. 13 Mariakretsen: Café, Lundag. 5
To 21.9 kl. 13.30 Missionskretsen: Café, Lundagatan 5
Lö 23.9 kl. 10–14 Församlingens stora loppis: Plats: Svenska församlingshemmet, Runebergsgatan 24. De insamlade pengarna doneras till att stöda barn och unga i Finland och globalt via Barnens bank och insamlingen Gemensamt ansvar. Arrangör är Borgå svenska domkyrkoförsamling, Porvoo suomalainen seurakunta och Borgå kyrkliga samfällighet.
On 27.9 kl. 17 Bibel- och missionskrets:
Lilla salen, Lundagatan 5
On 27.9 kl. 18 Bastu för pappor vid Karijärvi strandbastu: Karijärvivägen 102. Kontakta Andreas för mer information, andreas.lundgren@evl.fi.
To 28.9 kl. 14 Kråkökretsen: i Sjötorp, Kråkö

SIBBO

Mer info om vår verksamhet hittas på:
www.sibbosvenskaforssamling.fi
Fr 15.9 kl. 10 Kaffekören: Prästgården. Kaffe, kör och samvaro för daglediga. Varannan vecka. Terminsstart.
Sö 17.9 kl. 10 Mässa: Norra Paipis bykyrka.
Sö 17.9 kl. 13 (OBS tiden!) Högmässa med konfirmation: Sibbo kyrka. Augustilägrets och dagskriftskolans konfirmation. Hjälpledarna medverkar.
Må 18.9 kl. 14 Kyrkoby missionskrets: Lilla salen, Kyrkoby församlingshem.
Sö 24.9 kl. 10 Mässa: Söderkulla kyrka.
Sö 24.9 kl. 10–14 Höstmarknad: Nickby. Församlingen medverkar.
Må 25.9–Sö 1.10 Temaveckan Uti hundrade år: Temavecka som tar avstamp i stiftets 100-årsjubileum.
Må 25.9 kl. 7 Morgonandakt: Sibbo kyrka. Temaveckan Uti hundrade år! inleds.
Må 25.9 kl. 13–15.30 Utfärd för daglediga: Nilsas lägergård. Busstransport från Södra Sibbo, Gesterby vägska 12.30, Söderkulla gård 12.35, Linda 12.40, Boxvägen. Retur 15.30. Anmälan på hemsidan senast 15.9 eller tfn 050–566 3691.
Ti 26.9 kl. 13–15.30 Utfärd för daglediga: Nilsas lägergård. Busstransport från Norra Sibbo, Haléns 12.15, S. Paipis 12.25, Nickby 12.35, Förs.hemmet 12.40. Retur 15.30. Anmälan, se ovan.
On 27.9 kl. 12 Orgelsoppa: Sibbo kyrka. Ta med egen sopptallrik, mugg och bestick. Temaveckan Uti hundrade år!
To 28.9 kl. 14–16 Pop-up kafé: Nickby centrum. Träffa församlingsanställda och få dig en god kopp kaffe. Temaveckan Uti hundrade år!
Fr 29.9 kl. 20 Meditativ mässa: Söderkulla kyrka.
Lö 30.9 kl. 18 Församlingsskväll: Kyrkoby församlingshem. Temat är Uti hundrade år! Stiftsdekan Mia Anderssén–Löf medverkar.
Sö 1.10 kl. 12 Familjemässa: Sibbo kyrka. Musikkubbarna medverkar. Temaveckans avslutning.

En samling ögonblicksbilder från Jessica Bergströms vandringar.

FOTO: PRIVAT

Naturen är stor, jag är liten

Jessica Bergström brinner för att vandra. Varför skulle man resa söderut när det finns så mycket vackert att se i Finland och Sverige? Gör hon en topptur sjunger hon en psalm. – Vandringen är en bön i sig.

TEXT: SOFIA TORVALDS

MARIEHAMN Jessica Bergström, som är kaplan i Mariehamns församling, älskar att vandra. I sommar hade hon två mycket krävande vandringar inplanerade, men av olika orsaker blev de inte av. – Vandring har blivit ett viktigt intresse för mig, fast jag gör det ganska sällan. För att det ska bli av måste man ha tid, vara vältränad och frisk. Det är receptet! En avancerad vandring kan ta nio dagar, med restiden medräknad handlar det om två veckor. I sommar hade Jessica Bergström planerat att gå Kungleden i svenska Lappland och bestiga Kebnekaise, och sedan vandra i Sarek nationalpark i Norrbotten, Europas sista ödemark. – I Sarek är terrängen helt oledad, vilket gör att vandringen kräver mycket förberedelse och samarbete. Men måste ha karta och kompass, och det finns en enda nödtelefon centralt i nationalparken. Den vandringen är definitivt på min to do-lista! säger hon.

Fyra månader hårdträning

Hon skulle gärna vandra ensam, men när det gäller en vandring som den i Sa-

rek nationalpark vågar hon inte riktigt. – Man måste vara mycket väl förberedd för att ge sig in på det. Naturen är nyckfull, och du har ingen kontakt med omvärlden.

Att förbereda en vandring innebär fyra månaders hårdträning.

– Då gäller styrketräning varje dag. Inför vandringen måste benen vänja sig med att gå många kilometer. Under träningen ökar man på med extra vikt fram till någon vecka före vandringen, då benen får vila lite så att de orkar när det gäller.

En fjällkilometer tar kanske en halv timme.

– Det är inte som att gå på en cykelbana. Man kan ta sig fram 30 kilometer per dag, om man orkar.

Tillsvidare har hon själv "bara" vandrat mellan fjällstugor eller skidat med pulka.

– Men det var dagsvandringarna som gjorde att jag fastnade för vandring.

Varför vill du vandra just i fjällen?

– Naturen är så storslagen. Det är nå-

got som gör att man blir så liten själv. När jag vandrar i fjällen inser jag hur länge fjällen stått där, och att jag bara är en av många som sätter sin fot där.

En utmaning med att vandra särskilt i Sverige är att vandring är stort just nu. Svenska turistföreningen har stora utmaningar när det gäller att organisera allt.

– Både tågen och stugorna är fullbokade. Vid norra Kungleden är det rent av trängsel.

Själv tycker hon att världens finaste ställen finns i Finland och Sverige – varför skulle man resa till södern?

– Men det är ju inte bekvämt på något sätt, utan fruktansvärt obekvämt! Den värsta vandringen jag gjort var Jämtlandstriangeln. Det blåste 20 sekundmeter, det var ihållande regn och under 50 meter sikt.

Att härda ut är baksidan. Framsidan är att se långt och njuta av den underbara utsikten.

Vad brukar du tänka på när du vandrar? Ber du någonsin?

– Jag känner att just naturens storslagenhet är ett sätt att uppleva Gud i naturen. Vandringen är en bön i sig.

Vandringen kräver också närvaro i nuet.

– Under vandringarna är jag verkligen där just då.

När hon gör en toppbestigning har hon som sin privata tradition att sjunga psalm 540, *Skön är den jord*, vers två: "Hur härligt har, o Gud, din hand ej format fjällens toppar!"

– Det är ett varierande nöje för mitt resällskap, skrattar hon.

– Men jag kan sjunga den ganska tyst också.